ABC
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) اربع 02 سيپٽمبر 2026ع 19 ربيع الاول 1448هه صفحا 6 - ملهه 30 وپيا شمارو (18)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Wednesday 2nd September 2026
Daily Ibrat Karachi

چاغي ۽ پشين ۾ سيڪيورٽي فورسز جو آپريشن، ڀارتي حمايت يافته 21 دهشتگرد مارجي ويا، 6 جوان شهيد

سيڪيورٽي فورسز بلوچستان جي ضلعن چاغي ۽ پشين ۾ مختلف واقعن ۾ جوابي ڪارروائي دوران ڀارتي حمايت يافته فتنه الهندستان ۽ فتنه الخوارج خلاف ڪارروائي ڪئي

نوڪچا ۽ ضلعي پشين جي علائقي زيارت ڪراس ۾ پيش آيل مختلف واقعن دوران سيڪيورٽي فورسز جي موثر جوابي ڪارروائي اهلڪارن ۽ دهشتگردن ۾ شديد فائرنگ ٿي

فتنه الهندستان سان تعلق رکندڙ دهشتگردن پتاخوري لاءِ غير قانوني چوڪي قائم ڪري اين 40- ڪوئيٽا –تفتان هاءِ وي تي مسافرن جي پرامن آمدرفت ۾ رنڊڪ وجهڻ جي ڪوشش ڪئي

دهشتگردن جي قبضي مان وڏي مقدار ۾ هٿيار، گولابارود ۽ ڌماڪيدار مواد به هٿ ڪيو ويو، فتنه الخوارج سان تعلق رکندڙ دهشتگردن ڪسٽمز هائوس ۾ گهڙڻ جي ڪوشش ۾ هڪ جامع حملو ڪيو

فرار ٿي ويل دهشتگردن جو به سيڪيورٽي فورسز پيڇو ڪيو ۽ ڪين وڏيڪ جاني نقصان پهچايون فائرنگ جي ڏي وٺ دوران وطن جي 6 بهادر پٽن فرضن جي ادائيگي دوران پنهنجي جان جو نذرانو پيش ڪيو

شهيد ٿيلن ۾ 2 آفيسر ۽ ڪسٽمز ڊپارٽمينٽ جو هڪ سرڪاري اهلڪار به شامل، مختلف علائقن ۾ سينيٽائيزيشن آپريشنز جاري، دهشتگردي جي لعنت جي خاتمي لاءِ پرعزم آهيون: آءِ ايس پي آر

راولپنڊي (اي پي پي) سيڪيورٽي فورسز بلوچستان جي ضلعن چاغي ۽ پشين ۾ مختلف واقعن ۾ جوابي ڪارروائي دوران ڀارتي حمايت يافته فتنه الهندستان ۽ فتنه الخوارج سان تعلق رکندڙ 21 دهشتگردن کي جهنم حوالي ڪري ڇڏيو. پاڪ فوج جي سڏسماءِ واري شعبي آءِ ايس پي آر مان جاري بيان موجب 31 آگسٽ ۽ پهرين سيپٽمبر جي وچ واري رات ضلعي چاغي جي علائقي نوڪچا ۽ ضلعي پشين جي علائقي زيارت ڪراس ۾ پيش آيل مختلف واقعن دوران سيڪيورٽي فورسز جي موثر جوابي ڪارروائي جي نتيجي ۾ فتنه الهندستان ۽ فتنه الخوارج جي ڀارتي پراڪسيز سان تعلق رکندڙ 21 دهشتگردن

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

راولپنڊي: چيف آف آرمي اسٽاف فيلڊ مارشل سيد عاصم منير سعودي عرب جي دفاع واري وزير سان ملاقات ڪندي

نائب وزيراعظم جي آذربائيجان جي پرڏيهي وزير جيحون بايراموف سان ملاقات، علائقائي ۽ عالمي صورتحال تي ڳالهيون

بشڪيڪ (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

وقتي صدر سيد يوسف رضا گيلاني اسلام آباد ۾ ناروي جي سفير جي رهائشگاهه جو دورو ڪيو

اسلام آباد (اي پي پي) وقتي صدر سيد يوسف رضا گيلاني اسلام آباد ۾ ناروي

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

پاڻي انساني بقا جي ضمانت آهي، دٻاءُ لاءِ هٿيار ناهڻ قابل قبول ناهي، فيصلائتا قدم کڻڻا پوندا: وزيراعظم

دهشتگردي جي هر صورت ۾ مذمت ڪرڻ گهرجي، پاڻي اسان جي خطي جي شهه رڳ آهي، ان کي ڪڏهن به هٿيار جي طور تي استعمال نه ڪرڻ گهرجي، معاهدن جي روح موجب پاسداري ڪرڻ گهرجي

دهشتگردي ايس سي او ملڪن جي لاءِ گڏيل خطرو آهي، دهشتگردي کي ان جي سمورين قسمن ۽ مظاهر بشمول رياستي دهشتگردي، واضح ۽ غيرمبهم لفظن ۾ مذمت جوڳو قرار ڏيڻ گهرجي

دنيا هن وقت بي مثال هنگامخيزي ۽ تبديلي جي دور مان گذري رهي آهي، اڄ گڏيل قومن کي فوري طور تي سڌارن جي ضرورت آهي، ان کي وڌيڪ جوابده ۽ حالتن جي گهرجن موجب موثر بڻجڻو پوندو

پاڪستان مڪ گڏيل دفاعي معاهدي تي صحيحون ڪندڙ آهي، جنهن اتحاد ۽ گڏيل عزم جو واضح پيغام ڏئي خطي ۾ امن جي امڪانن کي وڌيڪ مضبوط ۽ خطي ۾ ترقي ۽ خوشحالي جي راهه هموار ڪئي آهي

اسان جون امن ڪوششون اسلام آباد مفاهمتي يادداشت تي صحيحون سان گڏ پنهنجي اهم مرحلي تي پهتيون آهن، خطي ۾ جاري تڪرار جي خاتمي جي لاءِ سڀ کان وڌيڪ عمل جوڳو ۽ پائيدار رستو آهي

فلسطيني مائرون پنهنجي ٻارن جي ڏک ۾ گهري صدمي ۾ ورتل آهن، خاندان وکرجي رهيا آهن ۽ پورا نسل خوف، محرومي ۽ ناانصافي جي مستقل چلنو هيٺ زندگي گذارڻ تي مجبور آهن

شنگهائي تعاون تنظيم، عالمي امن ۽ استحڪام لاءِ هڪ اهم پليٽ فارم آهي، ايس سي او گڏيل چئلينجن کي منهن ڏيڻ لاءِ اجتماعي عزم جي علامت آهي: وزيراعظم شهباز شريف جو ايس سي او جي رياستي سربراهن جي ڪائونسل جي اجلاس کي خطاب

بشڪيڪ (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف ايس سي او جي حقيقي صلاحيتن کي استعمال ۾ آڻڻ جي لاءِ پاڪستان جي پختي عزم ۽ وچن جو ورجاءُ ڪندي چيو آهي ته دهشتگردي ايس سي او ملڪن جي لاءِ گڏيل خطرو آهي. دهشتگردي کي ان جي سمورين قسمن ۽ مظاهر بشمول رياستي دهشتگردي، واضح ۽ غيرمبهم لفظن ۾ مذمت جوڳو قرار ڏيڻ

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

بشڪيڪ: وزيراعظم شهباز شريف ايس سي او ڪانفرنس ۾ شريڪ آهي

وزيراعظم ۽ بيلاروس جي صدر پاران مختلف شعبن ۾ ٻطرفو تعاون وڌيڪ مستحڪم ڪرڻ تي اتفاق

واپار، صنعت، زراعت، انفارميشن ٽيڪنالاجي ۽ فني تربيت جي شعبن ۾ ٻطرفو تعاون وڌيڪ مستحڪم ڪيو ويندو

لاڳاپن ۾ مثبت اڳڀرائي ۽ سياسي، واپاري، اقتصادي، دفاعي ۽ ثقافتي شعبن ۾ مضبوط تعاون تي اطمينان جو اظهار

وزيراعظم ڪائونسل جي اينڊ چيئرمين جي حيثيت سان بيلاروس جي صدر کي اينڊز پاڪستان جي دوري جي دعوت ڏني

بشڪيڪ (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف ۽ بيلاروس جي صدر ... ٽيڪنالاجي، انفارميشن ٽيڪنالاجي، زراعت، صنعت ...

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد ۽ راولپنڊي ۾ برسات متاثرن جي تحفظ ۽ امداد لاءِ فوري قدم کنيا وڃن: بلاول ڀٽو

ڏکي گهڙي ۾ عوام سان گڏ بيهڻ ۽ بروقت امداد فراهم ڪرڻ حڪومت جي پهرين ذميواري هجڻ گهرجي

ٻنهي جاڙن شهرن ۽ ڀرپاسي وارن ڳوٺاڻن علائقن جا رهواسي حڪومتي توجهه ۽ امداد جا منتظر آهن

موسمياتي چئلينج کي منهن ڏيڻ لاءِ سياسي پوائنٽ اسڪورنگ بدران پائيدار انتظام ڪرڻا پوندا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري اسلام آباد ۽ راولپنڊي ۾ برسات سبب پيدا ٿيل اربن فلڊنگ تي ڳڻتي جو اظهار ڪندي چيو آهي ته هيٺاهين وارن علائقن ۾ فوري امداد، ماڻهن جي منتقلي پاڻي جي نيڪال ۽ شهرين جي تحفظ کي يقيني بڻائڻ لاءِ ضروري قدم کنيا وڃن. بلاول ڀٽو زرداري چيو ته ڏکي گهڙي ۾ عوام سان گڏ بيهڻ ۽ ڪين بروقت امداد فراهم ڪرڻ حڪومت جي پهرين ذميواري هجڻ گهرجي. ڪنهن به شهري کي موسمي هنگامي صورتحال کي

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

صدر پاران بلوچستان ۾ دهشتگردن خلاف آپريشن تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين

شهيدن فرض جي ادائيگي دوران پنهنجي جانين جو نذرانو پيش ڪري اعليٰ مثال قائم ڪيو آهي: صدر

اسلام آباد (اي پي پي) صدر آصف علي زرداري بلوچستان جي علائقن چاغي ۽ پشين ۾ 21 دهشتگردن کي جهنم پهچائڻ

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

سنڌ اسيمبلي ۾ نون صوبن ۽ انتظامي يونٽن تي بحث، سنڌ ورهائڻ جي حق ۾ نه آهيون: مخالف ڌر

اختيار هيٺين سطح تائين منتقل ڪري مڪاني ادارن کي مضبوط بڻائڻ ضروري آهي: ايم ڪيو ايم ميمبر

نثار کهڙو آئيني طريقيڪار تحت رستو اختيار ڪيو آهي، سنڌ ديش خلاف گڏجي قرارداد منظور ڪئي وڃي: ناصر شاهه

ڪراچي (رپورٽ: راهب گاهو/ مجيد عباسي) سنڌ اسيمبلي ۾ اڱاري ڏينهن ٻئي ڏينهن به پيپلز پارٽي جي ميمبر نثار احمد کهڙو پاران سنڌ جي ورهاڱي خلاف ۽ نون صوبن جي قيام بابت پيش ڪيل التوا واري رٽ تي بحث جاري رهيو جنهن ۾ حڪومتي ۽ اپوزيشن جي ڪيترن ئي ميمبرن حصو ورتو. حڪومتي ميمبرن واضح موقف اختيار ڪيو ته ڪين ۽ سنڌ جي عوام کي ڪنهن به صورت ۾ سنڌ جي ورهاڱي قبول ناهي جڏهن ته اپوزيشن جي ميمبرن چيو ته هو به سنڌ جي ورهاڱي جي حق ۾ ناهن پر سنڌ ۾ خراب

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

حڪومت ملڪ مان دهشتگردي جي مڪمل خاتمي جي لاءِ پرعزم آهي: وزيراعظم

بلوچستان ۾ 21 دهشتگردن کي مارڻ تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪريون ٿا

دهشتگردي جي خلاف جنگ ۾ اسان جي جوانن جون قربانيون هرگز رائيگان نه وينديون: شهباز شريف

بشڪيڪ (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف بلوچستان ۾ نوڪچا، چاغي ۽ زيارت ڪراس ۽ پشين ۾ مختلف

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

اسحاق ڊار جي گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل سان ملاقات

بشڪيڪ ۾ ايس سي او جي اجلاس جي موقعي تي ٻنهي ۾ ملاقات ٿي

گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل جي معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي

اسحاق ڊار گڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل کي پاڪستان جي دوري جي دعوت ڏني

بشڪيڪ (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار بشڪيڪ ۾ شنگهائي تعاون تنظيم (ايس

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

مڪاني نظام ۾ بهتري لاءِ ترميمون ڪيون وڃن ته ڪنهن کي به اعتراض نه هئڻ گهرجي: نثار کهڙو

سنڌ حڪومت تي ڪنهن به قسم جو دٻاءُ ناهي، ون يونٽ پاڪستان جي تباهي جو سبب بڻيو

اوير پاڪستان سان برابري قائم ڪرڻ سبب محرومي جو احساس وڌيو ۽ اڌ ملڪ وڃائي ڇڏيو سين

ڪراچي (م ڊ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي اڳواڻ نثار احمد کهڙي لوڪل باڊي نظام بابت چيو آهي ته جيڪڏهن ان ۾ بهتري لاءِ ترميمون ڪيون وڃن ته ان تي ڪنهن

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

عمران خان جي گهرڀاتين سان ملاقات ۽ پٽن سان فون تي ڳالهه ٻولهه ڪرائڻ جو حڪم

اسلام آباد (م ڊ) اسلام آباد هاءِ ڪورٽ اڳوڻي وزيراعظم عمران خان ۽ سندس گهرواري بشريٰ بي بي کي جيل ۾

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وڏو وزير مراد علي شاهه اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

سنڌ ڪابينا ۾ مڪاني نظام جي قانون ۾ ترميم، هارين جي امداد ۽ ڊجيٽل گورننس جي منظوري

مڪاني چونڊن جو عمل مدو ختم ٿيڻ کان 120 ڏينهن اڳ شروع ڪرڻ ۽ چونڊن ۾ دير جي صورت ۾ موجود ميئر يا چيئرمين کي ايڊمنسٽريٽر طور ڪم جاري رکڻ جي تجويز

ننڍن ڪڻڪ آبادگارن لاءِ بي اي پي سبسڊي پيڪيج جي توثيق، نئين رجسٽريشن ۽ پراڻن هارين جي ڊجيٽل تصديق جو فيصلو سرڪاري خريداري ۾ حصو وٺندڙن لاءِ اضافي امداد منظور

ڪڻڪ جي اسٽريٽجڪ ذخيرن کي مضبوط ڪرڻ لاءِ پاسڪو کان 2 لک 23 هزار 455 ميٽرڪ ٽن ۽ ٽي سي پي ذريعي 3 لک ٽن درآمدي ڪڻڪ خريد ڪرڻ جي منظوري ڏني وئي

حيدرآباد، سکر، لاڙڪاڻي ۽ شهيد بينظيرآباد ڊويزنن جي 613 ديهن ۾ 16 لک 10 هزار ايڪڙ ڪچي جي زمين جي جامع سروي ۽ ڊجيٽل ميپنگ لاءِ 70 ڪروڙ 50 لک رپيا منظور

غير تجارتي اليڪٽرڪ گاڏين لاءِ ٽيڪس ۽ رجسٽريشن رعايتن ۾ ٻن سالن تائين واڌ، پي پي پي يونٽ کي سرڪاري ڪمپني ۾ تبديل ڪرڻ سميت ٻين اهم قدمن جي به منظوري

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ اڱاري ڏينهن صوبائي ڪابينا جو اجلاس ٿيو جنهن ۾ مقامي حڪومتن جي سڌارن صوبي اندر اٽڪل 1.61 ملين ايڪڙ ڪچي

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير احسن اقبال اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

انصاف اهڙو هئڻ گهرجي، جيڪو صرف ڪتابن ۽ عدالتي فيصلن تائين محدود نه هجي: گورنر

هر شهري کي بنا ڪنهن فرق جي بروقت انصاف فراهم ڪرڻ رياست جي بنيادي ذميواري آهي

مضبوط رياست لاءِ قانون سيني لاءِ هڪجهڙو هجي ۽ هر شهري کي انصاف تائين آسان رسائي حاصل هجي

وڪيل برادري آئين جي تحفظ، قانون جي بالادستي ۽ عوامي حقن جي دفاع ۾ اهم ڪردار ادا ڪري پئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گورنر سيد محمد نهال هاشمي سان سپريم ڪورٽ بار ايسوسيئيشن جي صدر هارون الرشيد جي اڳواڻي ۾ وفد گورنر هائوس ۾ ملاقات ڪئي جنهن دوران آئين جي بالادستي

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

او جي ڊي سي ۽ آمريڪي انرجي ٽيڪنالاجي ڪمپني بيڪر هيوز وچ ۾ معاهدو

معاهدي جو مقصد پراڻن تيل ۽ گئس جي اثاثن مان پيداوار ۾ اضافو ڪرڻ آهي: او جي ڊي سي ترجمان

بيڪر هيوز جديد ٽيڪنالاجي ۽ فني مهارت ذريعي او جي ڊي سي جي ميچور اثاثن کي بحال ڪندي

اسلام آباد(پ ر) معاهدي تي صحيحون ڪرڻ واري تقريب او جي ڊي سي هيڊڪوارٽرز اسلام آباد ۾ منعقد ٿي جنهن

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: او جي ڊي سي ۽ آمريڪي انرجي ٽيڪنالاجي ڪمپني بيڪر هيوز وچ ۾ معاهدو ٿيڻ دوران ورتل فوٽو

نيويارڪ ۾ ٽائمز اسڪوائر ويجهو عورت چاقوءَ سان حملو ڪري هڪ شخص کي قتل ڪري ڇڏيو

واشنگٽن (اي پي پي) نيويارڪ سٽي جي ٽائمز اسڪوائر ويجهو عورت چاقوءَ سان حملو ڪري هڪ شخص کي قتل ۽ ٻئي

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

ڀارت: ڦٽاڪن جي فيڪٽري ۾ ڌماڪو، 8 ٻارن سميت 11 ڄڻا فوت

نئين دهلي (اي پي پي) ڀارتي رياست اتر پرديش ۾ ڦٽاڪن جي هڪ فيڪٽري ۾

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

نيپال ۾ ٻوڏ سبب فوٽين جو انگ هڪ هزار کان وڌي ويو، هزارين ماڻهو اڃا تائين لاپتا

کٽمنڊو (اي پي پي) نيپال ۾ 26 آگسٽ تي آيل تباهه ڪن ٻوڏ سبب فوتگيون

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

اي بي پي جي اڳوڻي مئنيجنگ ڊائريڪٽر محمد عاصم ڪڇي کي سينٽرل بورڊ آف فلمز سينسرز جون اهم ذميواريون ڏنيون ويون

بکر (اي پي پي) اي بي پي جي اڳوڻي مئنيجنگ ڊائريڪٽر محمد عاصم ڪڇي

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

رياض: (رپورٽر) آئي ٽي ۽ ٽيلي ڪميونيڪيشن جي وفاقي وزير شزا فاطمه خواجه ليپ 2026 ۾ ٽيڪ ڊيسٽينيشن پاڪستان پويلين جو افتتاح ڪندي

مير رضا جي وارثن، پهرين پوسٽ مارٽم ڪندڙ ڊاڪٽر ۽ ملازم جا بيان قلمبند

جوڊيشل ڪميشن طرفان پهرين ۽ حتمي پوسٽ مارٽم رپورٽن ۾ فرق تي سخت پڇاڻو

مقتول جي والد پاران گيمسٽ هائوس ۾ نوجوانن جي موجودگي ۽ ٽن ڄڻن جي ڀت ٽپي فرار ٿيڻ جو انڪشاف

ڪراچي (بيورو رپورٽ) مير رضا قتل ڪيس جي جاچ لاءِ قائم جوڊيشل ڪميشن اڏو مير رضا جي وارثن، پهرين پوسٽ

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ٽارگيٽ ڪلنگ، مذهبي جماعت جو ڪارڪن سميت 3 ڄڻا قتل

موٽرسائيڪل سوار جوابدارن جي فائرنگ ۾ اهلسنت والجماعت جو ڪارڪن سلمان مارجي ويو

گلشن اقبال ۾ بزرگ اسٽيٽ ايجنٽ اورنگزيب موٽرسائيڪل سوار جوابدارن جي فائرنگ ۾ قتل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ ٽارگيٽ ڪلنگ جي واقعن ۾ اهلسنت والجماعت جو ڪارڪن ۽ بزرگ اسٽيٽ ايجنٽ کي قتل ڪيو ويو جڏهن ته اورنگي ٽائون ۾ هڪ شخص کي تيز اوزار

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

لياري جون 8 خطرناڪ عمارتون ڊاهڻ جو فيصلو، ٻين عمارتن خلاف ڪارروائي شروع

درياآباد ۽ نئون آباد جي علائقن ۾ خطرناڪ بڻيل عمارتون ڊاهڻ جو عمل شروع ڪيو ويو

بهار ڪالوني، چاڪيواڙو، درياآباد، ڪلا لياري ۽ نئون آباد ۾ وڌيڪ 6 عمارتون به انتهائي خطرناڪ قرار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ بلڊنگ ڪنٽرول اٿارٽي جي ٽيڪنيڪل ڪميٽي ڊينجرس بلڊنگز پاران انتهائي خطرناڪ قرار ڏنل عمارتن خلاف ڊاهڻ جي ڪارروائي شروع ڪري ڇڏي آهي انساني جانين جي

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

سنڌ کي پنهنجي ماءُ سمجهون ٿا، ورهاست برداشت نه ڪنداسين: شازيه سنڌر آڏواڻي

آصف زرداري ۽ بلاول ڀٽو جي موجودگيءَ ۾ سنڌ ورهائڻ جي ڪا به سازش ڪامياب نه ٿيندي

عوام ۾ نفرتون پيدا ڪندڙ ۽ سنڌ کي ورهائڻ جون سازشون ڪندڙ سنڌ ۽ پاڪستان سان مخلص ناهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي ايم پي اي ۽ وڏي وزير سنڌ جي خاص معاون براءِ اقليتي معاملن ڊاڪٽر

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

وسيلن جي منصفاڻي ورڇ سان ترقياتي عمل مؤثر بڻائي سگهجي ٿو: محمد ميان سومرو

انتظامي ۽ فيصلا سازي جا اختيار ضلعي ۽ تعلقي سطح تائين منتقل ڪرڻ جي حمايت ڪريون ٿا

فنڊن جي درست ۽ شفاف استعمال لاءِ آزاد نگراني، آڊٽ ۽ سخت احتساب ڪيو وڃي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اڳوڻي نگران وزيراعظم محمد ميان سومرو انتظامي ۽ فيصلا سازي جا اختيار ضلعي ۽ تعلقي

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

سنڌ جي ورهاست جو سوال ئي پيدا نٿو ٿئي، سڀئي پيرو به ٺهراءُ آڻينداسين: سعيد غني

ايم ڪيو ايم ميمبرن جون ڳالهيون انتظامي يونٽن تائين محدود آهن سنڌ ورهائڻ وارن قدمن جي اجازت نه ڏينداسين

سنڌ اسيمبلي اڳ ۾ 6 ڀيرا اڳ ۾ پڻ صوبي جي ورهاست خلاف ٺهراءُ منظور ڪري چڪي آهي

لوڪل گورنمينٽ ايڪٽ ۾ ڪا وڏي تبديلي نه پئي ٿئي، ڪچي جي زمين جو مڪمل سروي ضروري آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي محنت، افرادي قوت ۽ سماجي تحفظ واري صوبائي وزير سعيد غني چيو آهي ته ايم ڪيو ايم جي جن به ميمبرن هيل تائين التوا واري رٽ تي ڳالهايو آهي انهن جي ڳالهين

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: سيڪٽر اي اليون ڪانيءِ غوري ٽائون فيز ٽو ۾ به تيز برسات رڪارڊ

اسلام آباد (اي پي پي) اسلام آباد ۾ سيڪٽر اي اليون ڪانيءِ غوري ٽائون فيز ٽو ۾ به تيز برسات رڪارڊ ڪئي وئي

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ مبينا پوليس مقابلن دوران هڪ ڌاڙيل مارجي ويو، 3 زخمين سميت 5 گرفتار

گارڊن ۾ اينٽي وهيڪل لفٽنگ سيل جي مبينا مقابلي ۾ 35 سالن جو صدام حسين مارجي ويو

سرجاني ٽائون، اقبال مارڪيٽ ۽ نيو ڪراچي ۾ ڪارروايون دوران 3 زخمي ڌاڙيلن سميت 5 ڄڻا سرڪها

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي شهر جي مختلف علائقن ۾ مبينا پوليس مقابلن ۾ هڪ ڌاڙيل مارجي ويو جڏهن ته 3 زخمين سميت 5 ملزمن کي گرفتار ڪيو ويو. سرجاني ٽائون پوليس سومر ۽ اڱاري جي وچ واري رات زنجاني ڳوٺ مان مبينا مقابلي کان پوءِ زخمين سميت 3 ملزمن

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

ڏکڻ لبنان ۾ اسرائيلي بم ڦاٽڻ سبب نوجوان ڇوڪرو شهيد

بيروت (اي پي پي) لبنان جي ڏکڻ ضلعي نباطيه جي حبوش علائقي ۾ اسرائيلي بم ڦاٽڻ سبب هڪ نوجوان ڇوڪرو شهيد ۽ ٻيا زخمي

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

گهوٽڪي ميهڙ ۾ ٻن گروپن جي جهيڙي دوران نوجوان قتل، ايس ايس پي دادو کان رپورٽ طلب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ ضياءُ الحسن لنجار ميهڙ ۾ ٻن گروپن وچ ۾ ٿيل جهيڙي ۽ فائرنگ جي واقعي

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: بارسالي پاڻي بيهڻ سبب ايڪسپريس وي تي ٽريفڪ جام نظر اچي رهي آهي

ڪراچي ۾ پابندي مڙهيل ٽي ٽي پي جو دهشتگرد مارجي ويو، ساٿي فرار

خداداد ڪالوني ۾ هڪ دهشتگرد مطيع سخت زخمي ٿيو ۽ اسپتال منتقل ڪندي فوت ٿي ويو

مارجي ويل دهشتگرد وٽان 9 ايم ايم پستول ۽ گوليون هٿ، سڃاڻپ لاءِ بايوميٽرڪ عمل جاري

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سي ٽي ڊي ۽ حساس ادارن جي ڪارروائي ۾ هڪ دهشتگرد مارجي ويو ۽ ٻه فرار ٿي ويا. ڪائونٽر ٽيررازم ڊپارٽمينٽ (سي ٽي ڊي) آپريشن ۽ وفاقي حساس اداري دهشتگردن جي موجودگي جي اطلاع تي خداداد ڪالوني ۾ ڇاپو هنيو جتي هڪ

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: ڊي آءِ جي سيڪيورٽي اينڊ ايمرجنسي سروسز مقصود احمد ميمڻ 6 مهينن جي ڪورس لاءِ روانو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڊي آءِ جي سيڪيورٽي اينڊ ايمرجنسي سروسز ڊويزن

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ بنگلي اندر پراسرار فائرنگ، نوجوان گهريلو ملازم مارجي ويو

فيڊرل بي ايريا بنگلي اندر فائرنگ دوران نوجوان شيراز جي مٿي ۾ گولي لڳي

ڪيس اسپتال نيو پئي ويو ته هو زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو، خودڪشي جو شڪ ظاهر

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي علائقي گلبرگ ۾ بنگلي اندر پراسرار فائرنگ جي واقعي ۾ هڪ گهريلو ملازم فوت ٿي ويو. پوليس شروعاتي طور تي واقعي کي خودڪشي قرار ڏئي رهي آهي تفصيل

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ مختلف حادثن، فائرنگ ۽ جهيڙن دوران 6 ڄڻا مارجي ويا، معصوم ٻار ٻڏي فوت

سچل ۾ نوجوان عرفان علي شيخ فائرنگ ۾ قتل لياقت آباد ۾ گهر مان نامعلوم شخص جو لاش مليو

اورنگي ٽائون ۾ مشين ۾ اچي مزدور محمد شاهد فوت، مومن آباد ۾ جهيڙي دوران عدنان قتل ٿي ويو

عزيز آباد ۾ حادثي سبب محمد حنين فوت، سرجاني ۾ پاڻي واري ٽانڪي ۾ 6 سالن جو حسنين ٻڏي فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ الڳ الڳ حادثن ۽ واقعن ۾ 7 ڄڻا مارجي ويا. تفصيل مطابق سچل ٿاڻي جي حد موسميات جي ويجهو بلوچ خان گبول گوٺ اسڪيم 33 ۾ فائرنگ جي

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ وڏي ڪارروائي، 50 ڪلو ڪان وڌيڪ آئس سميت 91 ڪلو منشيات هٿ، ڪيترائي جوابدار گرفتار

ٽاسڪ فورس ۽ وفاقي حساس اداري ڪورنگي ۾ ڪارروائي ڪندي مبينا ماسٽر مائنڊ سميت 8 جوابدار گرفتار ڪيا

قائدآباد جي علائقي مان گرفتار جوابدارن وٽان 10 ڪلو آئس، 41 ڪلو چرس ۽ هٿيار هٿ ڪيا ويا

بلوچستان مان آئس فراهم ڪندڙن ۽ حوالا ذريعي رقم وصول ڪندڙ نيٽ ورڪ بابت به اهم انڪشاف

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ٽاسڪ فورس ڪراچي ۽ وفاقي سول حساس اداري جي گڏيل ڪارروائي دوران بين الاقوامي منشيات اسمگلنگ نيٽ ورڪ کي بي نقاب ڪندي 50 ڪلوگرام کان وڌيڪ آئس

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وفاقي وزير قيصر احمد شيخ سيمينار کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڪراچي جي واپاري برادري هڙتال جي پيپور حمايت جو اعلان ڪيو آهي: جماعت اسلامي

حڪومت پيٽروليم ليوي جي نالي تي عوام کان اربين رپيا وصول ڪري رهي آهي: حافظ نعيم الرحمان

وزيراعظم، پيٽروليم وزير، بيوروڪريٽ يا فوجي آفيسر کي مفت پيٽرول ۽ مفت بجلي نه ملڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) امير جماعت اسلامي پاڪستان حافظ نعيم الرحمان چيو آهي ته ڪراچي جي واپاري برادري 3

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

صوبن کي انتظامي يونٽ جوڙڻ آئين آهي جيئن ڪالاباغ جو نالو آئين ڊير رکڻ: اياز لطيف پليجو

رشوت کي خرچ پني کي منتقلي ۽ لچائت کي زيادتي سڏڻ جهڙيون سازشون بند ڪيو

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) قومي عوامي تحريڪ جي سربراهه اياز لطيف پليجي سنڌ ۾ نوان انتظامي يونٽ ڊاهڻ واري معاملي

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد ۾ برسات تباهي مچائي ڇڏي، روڊ رستا تلاءَ جو ڏيک ڏيڻ لڳا، فوج مقرر، سول انتظاميا بي وس

برسات رات 3 لڳي 20 منٽن تي شروع ٿي، جيڪا صبح 8 وڳي تائين جاري رهي، تيز وسڪاري سبب روڊن ۽ مختلف علائقن ۾ گوڏن تائين پاڻي بيهي ويو

راولپنڊي ۾ 200 ملي ميٽر برسات رڪارڊ ٿي چڪي، جيڪا گذريل 3 سالن دوران سڀ کان وڌيڪ برسات ٻڌائي وئي، برسات جو سڀ کان وڏو اثر نالا لئي تي پيڃي رهيو آهي

آباديءَ کي محفوظ هنڌن ڏانهن منتقل ڪرڻ لاءِ ٽيمون هيٺاهين وارن علائقن ڏانهن روانيون ڪيون ويون، پاڪ فوج، ريسڪيو 1122، پي آر اي ۽ سمورا لاڳاپيل متحرڪ ۽ موجود

تعليمي ادارن ۾ موڪل جو اعلان سٽي وارن علائقن لاءِ ڪيو ويو، عام شاهراهن تي به پاڻي جمع ٿي ويو جنهن سبب ٻارن کي اسڪول اچڻ وڃڻ ۾ ڏکيائي پيش اچڻ لڳي، تعليمي ادارا بند

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) راولپنڊي ۽ اسلام آباد ۾ طوفاني برسات سبب هيٺاهين وارن علائقن ۾ پاڻي گهرڻ ۽ داخل ٿي ويو جڏهن ته انتظاميا طرفان اڄ تعليمي ادارن ۾ موڪل جو اعلان ڪيو ويو آهي. موسمياتي کاتي موجب، برسات رات 3 لڳي 20 منٽن تي شروع ٿي جيڪا

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: غوري ٽائون ۾ برساتي دوران ماڻهو بيٺل پاڻي سان گذري رهيا آهن ۽ طرف تباهي جا منظر

ڪوئيٽا: چيف جسٽس هاءِ ڪورٽ محمد ڪامران خان ملاخيل چيف جسٽس يحيٰ آفريدي بلوچستان هاءِ ڪورٽ ۾ پبلڪ فيسليٽيشن سينٽر جو افتتاح ڪندي

طارق فضل چوڌري پاران اسلام آباد ۾ شديد برسات ڪانپوءِ متاثر علائقن جو دورو

شهر ۾ پاڻي جي نيڪال جي انتظامن ۽ شهرين جي درپيش مشڪلاتن جو جائزو ورتو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) پارلياماني معاملن واري وفاقي وزير ڊاڪٽر طارق فضل چوڌري اسلام آباد ۾ شديد برسات ڪانپوءِ پيدا ٿيل

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

سنڌ بچائڻ لاءِ قلم ۽ ڪتابن ته تلوار به کڻنداسين پر ورهاڱو ٿيڻ نه ڏينداسين: اعجاز سواتي

روزگار، وسيلن جي ورڇ، اختيارن ۽ بلدياتي نظام بابت ضرور ڳالهه ٻولهه ٿيڻ گهرجي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پ پ ايم پي اي اعجاز سواتي چيو آهي ته سنڌ جي ورهاڱي جي ڪا ڳالهه نه ٿيندي، جڏهن ته روزگار

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

بقايا 1 روزاني عبرت

گهرجي. پاڪستان عالمي امن جي ڪوشش ۾ فعال ڪردار ادا ڪري رهيو آهي مڪر گڏيل دفاعي معاهدو اتحاد ۽ گڏيل عزم جو واضح پيغام آهي. عالمي برادري کي بيگناهه فلسطيني عوام جي تڪليفن جي خاتمي ۽ انهن جي فتح ۽ ٿيڻ جوڳي خودمختياري جي حق جي تحفظ جي لاءِ فيصلائتا قدم کڻڻا پوندا. پاڻي وسيلن بابت معاهدن جو مڪمل احترام ڪرڻ گهرجي. هن اهڙن خيالن جو اظهار اڱاري ڏينهن هتي شنگهائي تعاون تنظيم جي ايس سي او پلس اجلاس کي خطاب ڪندي ڪيو. وزيراعظم چيو ته سنڌس لاءِ اها وڏي اعزاز جي ڳالهه آهي ته ڪيس شنگهائي تعاون تنظيم جي ايس سي او پلس جي دوستن ۽ حصيدارن جي ميڙ کي خطاب جو موقعو مليو آهي. شنگهائي تعاون تنظيم ۾ وڌندڙ دلچسپي جو مشاهدو يقيني طور تي حوصلي جوڳو آهي جيڪو ان اهم علائقائي فورم جي وڌندڙ اثر ۽ رسوخ ۽ اهميت جو ثبوت آهي. هن چيو ته دنيا هن وقت بي مثال هنگاماخيزي ۽ تبديلي جي دور مان گذري رهي آهي. 80 سال اڳ گڏيل قومن جو قيام ان عالمگير خواب کي حقيقت بڻائڻ جي لاءِ عمل ۾ آندو ويو هو ته سمورين جنگين ۽ تڪرارن جو خاتمو ٿئي ۽ پائيدار امن قائم ڪري سگهجي. انهن 8 ڏهاڪن دوران پاڪستان گڏيل قومن جي منشور جي لاءِ مڪمل طور تي پرعزم ۽ ڪاربند رهيو آهي. اسان ان کي هڪ اهڙي موقعي جي طور تي ڏسون ٿا جنهن جي ذريعي وڌيڪ برابر، جمهوري ۽ منصفاڻو عالمي نظام جوڙي سگهجي ٿو جڏهن ته اڄ گڏيل قومن کي فوري طور تي سڌارڻ جي ضرورت آهي. ان کي وڌيڪ جوابده ۽ حالتن جي گهرجن موجب موثر بڻجڻو پوندو. وزيراعظم چيو ته گڏيل قومن جي سلامتي ڪائونسل جي غيرمستقل ميمبر جي حيثيت سان پاڪستان گذريل هڪ سالن دوران عالمي سطح تي امن قائم ڪرڻ جي ڪوشش ۾ فعال ڪردار ادا ڪندو رهيو آهي. اسان جون امن ڪوششون اسلام آباد مفاهمتي يادداشت تي صحيحن سان گڏ پنهنجي اهم مرحلي تي پهتيون. اهو نار خطي ۾ جاري تڪرار جي خاتمي جي لاءِ سڀ کان وڌيڪ عمل جوڳو ۽ پائيدار رستو آهي ۽ سمورين ڌرين جي لاءِ ڳالهه ٻولهه ۽ سفارتڪاري جي ذريعي امن حاصل ڪرڻ جو هڪ وسيع طور تي قابل قبول بنياد آهي. وزيراعظم چيو ته پاڪستان مڪر گڏيل دفاعي معاهدي تي صحيحون ڪندڙ آهي جنهن اتحاد ۽ گڏيل عزم جو واضح پيغام ڏني خطي ۾ امن جي امڪانن کي وڌيڪ مضبوط ڪيو آهي ۽ گڏوگڏ خطي ۾ ترقي ۽ خوشحالي جي فروغ جي راهه هموار ڪئي آهي. هن چيو ته غزه ۽ اولهندي ڪناري جي صورتحال ساڳئي ريت انتهائي ڳڻتي جوڳي آهي. عالمي برادري کي بيگناهه فلسطيني عوام جي تڪليفن جي خاتمي ۽ انهن جي فتح ۽ ٿيڻ جوڳي خودمختياري جي حق جي تحفظ جي لاءِ فيصلائتا قدم کڻڻا پوندا. اهي ٿي حق بين سمورين مظلوم قومن کي به ڏيڻ گهرجن. وزيراعظم چيو ته پاڻي اسان جي خطي جي شهه رڳ آهي جيڪو لکين انسانن جي زندگين جو سهارو آهي. اسان جي زمينن کي سيراب ڪري ٿو ۽ اسان جي ايندڙ نسل جي مستقبل کي محفوظ بڻائي ٿو. پاڻي کي ڪڏهن هٿيار جي طور تي استعمال نه ڪرڻ گهرجي ۽ نه ئي ان کي سياسي دٻاءُ وجهڻ جي لاءِ استعمال ڪرڻ گهرجي. اسان جي گڏيل پاڻي وسيلن بابت معاهدا لازمي پابندين ۽ واعدن جي حيثيت رکن ٿا جن جو هر صورت ۾ مڪمل احترام ڪرڻ گهرجي. وزيراعظم چيو ته دهشتگردي اسان جي ميمبر ملڪن ۽ حقيقت ۾ هتي "ايس سي او پلس" نمائندگي رکندڙ بين ملڪن جي لاءِ پڻ هڪ گڏيل خطرو آهي. اسان علائقائي دهشتگردي جي خاتمي جي ڍانچي تحت پنهنجي گڏيل هدفن کي اڳتي وڌائڻ جي لاءِ مڪمل طور تي پُرعزم آهيون جن ۾ ٽن برائين "دهشتگردي، عليحدگي پسندي ۽ مذهبي انتهاپسندي" کي منهن ڏيڻ شامل آهي. پاڪستان دهشتگردي جو بهادري ۽ ثابت قدمي سان مقابلو ۽ ان کي شڪست ڏيڻ جو سلسلو جاري رکندو. 90 هزار کان وڌيڪ قيمتي جانين جي قرباني ۽ 150 ارب ڊالر جي معاشي نقصان جي باوجود اسان جي قوم دهشتگردي جي خلاف نه رڳو پنهنجي پر پوري دنيا جي لاءِ پڻ پُرعزم ۽ ثابت قدم ٿي جدوجهد ڪئي آهي. اسان سمجهون ٿا ته دهشتگردي کي ان جي سمورين قسمن ۽ شڪلين ۽ رياستي دهشتگردي سميت واضح ۽ غيرمبهم لفظن ۾ مذمت جوڳو قرار ڏيڻ گهرجي. هن چيو ته علائقائي رابطا ۽ گڏيل رابطا اسان جي لاءِ هڪ گڏيل ترجيح آهي جڏهن ته اهو رڳو انهي صورت ۾ حقيقت جو روپ اختيار ڪري سگهي ٿو جڏهن افغانستان ۾ امن ۽ استحڪام قائم ٿئي. اهي دهشتگرد گروهه جيڪي افغان سرزمين کي پاڪستان ۽ بين پاڙيسري ملڪن تي حملن ۽ بيگناهه ماڻهن جي قتل لاءِ استعمال ڪن ٿا انهن کي موثر انداز ۾ روڪڻ ضروري آهي. وزيراعظم چيو ته جيئن ته پاڪستان شنگهائي تعاون تنظيم (ايس سي او) جي سربراهي سنڀالي رهيو آهي. اسان ان پختي يقين سان پنهنجون ذميواريون سرانجام ڏينداسين ته ايس سي او کي پنهنجي عوام جي لاءِ ٺوس ۽ عملي فائدا فراهم ڪرڻ گهرجن. وزيراعظم چيو ته ايندڙ هڪ سال دوران اسان انفارميشن ٽيڪنالاجي ۽ مصنوعي ذهانت، توانائي ترقي ۽ غربت جي خاتمي، آفتن کي منهن ڏيڻ، صحت، ثقافت ۽ رانديون جي شعبن کي ترجيح ڏينداسين. وزيراعظم ايس سي او جي حقيقي صلاحيتن کي استعمال ۾ آڻڻ جي لاءِ پاڪستان جي پختي عزم ۽ وچن جو ورجاءُ ڪندي چيو آهي ته ايس سي او کي وڌيڪ عظيم بلندين تائين وٺي وڃڻ جي پنهنجي ڪوشش ۾ اسان ان مقصد جي لاءِ ايس سي او جي ميمبر ملڪن ۽ پنهنجي قابل قدر ايس سي او پلس خاندان جي ڀرپور ۽ مخلصاڻي تعاون جا خواهشمند آهيون. وزيراعظم شنگهائي تعاون تنظيم جي اڳواڻن کي 2027ع ۾ اسلام آباد ۾ ايس سي او پلس اجلاس جي ايندڙ ايڊيشن ۾ شرڪت جي دعوت پڻ ڏني. وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته ايس سي او ترقي ۽ مضبوطي جي نئين منزل طئي ڪندي رهندي ۽ پنهنجي ڪي ارب کان وڌيڪ عوام جي زندگين ۾ بامعنيٰ ۽ مثبت بهتري آڻيندي. اڱاري ڏينهن سماجي رابطي جي ويب سائيٽ ايڪس تي هڪ بيان ۾ وزيراعظم چيو ته ڪيس ان ڳالهه تي فخر آهي ته پاڪستان پاران 2027ع جي لاءِ شنگهائي تعاون تنظيم (ايس سي او) جي چيئرمين شپ سنڀالڻ جي موقعي تي ڪيس بشڪيڪ ۾ ايس سي او ڪائونسل آف هيڊز آف اسٽيٽ جي اجلاس کي خطاب جو اعزاز حاصل ٿيو. هن ڪامياب سربراهه اجلاس جي انعقاد ۽ تنظيم جي منفرد انداز ۾ قيادت ڪرڻ تي ڪرغز جمهوريه کي مبارڪباد ڏني. هن چيو ته شنگهائي اسپرٽ جي رهنمائي ۾ ايس سي او گذريل 25 سالن دوران علائقائي تعاون جي هڪ اهم فورم جي طور تي ابري آهي. وزيراعظم دهشتگردي جي خلاف جنگ ۾ پاڪستان جي بي پناهه قربانين جو ذڪر ڪندي ان ڳالهه جو ورجاءُ ڪيو ته دهشتگردي جي هر شڪل ۽ هر صورت ۾ مذمت ڪرڻ گهرجي. وزيراعظم چيو ته هن ايس سي او ملڪن کي اهو به ياد ڏياريو ته پاڻي اسان جي خطي جي شهه رڳ آهي.

بقايا 2 روزاني عبرت

ٻطرفو تعاون وڌيڪ مستحڪم ڪرڻ تي اتفاق ڪيو آهي. اڱاري ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز شريف بشڪيڪ ۾ شنگهائي تعاون تنظيم (ايس سي او) جي ملڪي سربراهن جي ڪائونسل جي اجلاس جي موقعي تي جمهوريه بيلاروس جي صدر عالي اليگزينڊر لوڪاشينڪو سان ملاقات ڪئي. ٻنهي اڳواڻن پاڪستان ۽ بيلاروس جي ٻطرفي لاڳاپن ۾ مثبت اڳڀرائي ۽ سياسي، واپاري، اقتصادي، دفاعي ۽ ثقافتي شعبن ۾ مضبوط تعاون تي اطمينان جو اظهار ڪيو. ٻنهي اڳواڻن نومبر 2024ع ۾ صدر لوڪاشينڪو جي پاڪستان جي تاريخي دوري ۽ ان کانپوءِ اپريل 2025ع ۾ وزيراعظم جي بيلاروس جي يادگار دوري جو ذڪر ڪندي واپار، صنعت، زراعت، انفارميشن ٽيڪنالاجي ۽ فني تربيت کي ترجيحي شعبن جي طور تي ٻطرفو تعاون وڌيڪ مستحڪم ڪرڻ تي اتفاق ڪيو. وزيراعظم شنگهائي تعاون تنظيم جي ملڪي سربراهن جي ڪائونسل جي ايندڙ چيئرمين جي حيثيت سان بيلاروس جي صدر کي ايندڙ سال پاڪستان جو دورو ڪرڻ جي دعوت ڏني. ٻنهي اڳواڻن پاڪستان ۽ بيلاروس جي وچ ۾ پراڻي دوستي لاڳاپن کي نئين بلندين تائين وٺي وڃڻ جي لاءِ پنهنجي گڏيل عزم ۽ پختي ارادي جو ورجاءُ ڪيو.

بقايا 3 روزاني عبرت

اطلاع عام

INCHARGE SFU, NADRA NRC EPO KARACHI ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA SANGHAR ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA SHIKARPUR ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA DSFU KARACHI CENTRAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA DIGRI ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA THATTA ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA MEGA, NORTH NAZIMABAD ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA DSFU KARACHI CENTRAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA STATE LIFE BUILDING ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA AWAMI MARKAZ, SHAHRA-E-FAISAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA SHIKARPUR ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA DSFU KARACHI CENTRAL ONEAPP

INCHARGE SFU, NADRA DSFU KARACHI CENTRAL ONEAPP

URAAN PAKISTAN
PID(I)2072/26

ايڈيٹوريل

روزاني

عبرت

واحد پارس هيسباڻي صفحو 4

نون صوبن وارو مامرو ۽ سنڌ جو شديد ردعمل!

پاڻيءَ کي سياست جو هٿيار نه بڻايو وڃي!

صفحو 4

اسلام آباد جا چوڌاڻن سنڌ

محمد خان ابڙو صفحو 4

مختيار انڙ صفحو 4

اڇوکو ڏينهن — 02 سيپٽمبر

حيدرآباد ۾ واسا ملازمن جي احتجاج جي پنهنجا مڪمل اختيارين کي ڪن ٽي جوابدار نه ٿا سڏي

واسا ملازمن مطالبن جي مڃتا لاءِ ڪاليھ 60 هين ڏينھن حيدرآباد پريس ڪلب ساهمون ڏاکو ملهم ندين شاهد ڪاظم ۽ ٻين جي ڏاڪڻي آبپرس ۾ ٿيل احتجاجي مظاهري ڪيرپور ٽي ٿاڻي ملازم ٿي هن ڪيو ته حيدرآباد واٽر ۽ سيوريج ڪارپوريشن جا ملازم ۽ ڏاڪڻ ملازم مهينن جي پگهارن ۽ پينشن کان محروم

ملازمن 20 مهينن جون پگهارون ۽ پينشن نه ملڻ سبب سخت مالي مشڪلاتن کي منهن ڏيئي پئي رهيا آهن، جڏهن ته ڪجھ آفيسرن جي مبينه طور تنخواهن ۾ اضافو ڪيو ويو آهي، جنهن تي سخت تنقيد ٿي رهي آهي. ڪاليھ 60 هين ڏينهن جي هڙتال دوران ملازمن ڪراچي پريس ڪلب ۽ ڪمشنر آفيس سميت مختلف هنڌن تي احتجاجي مظاهرا ڪيا. هاڻي ملازمن ڪاليھ 60 هين ڏينهن جي هڙتال ختم ڪري ڪم تي واپس اچي رهيا آهن، پر انهن جو چوڻ آهي ته سندن مسئلا اڃا حل نه ٿيا آهن ۽ جيڪڏهن انهن کي جلد حل نه ڪيو ويو ته وري احتجاج ڪرڻ تي مجبور ٿيندا.

ڪوٽڙي ڪبير ۾ ڳوٺ ڪريم داد لاشاري واسين جو احتجاج

آر مشين تي ريلا هٽاسين ته روڊ جي مزدورن اڇي ڏمڪين ڏني ٻيا تر ٽات آسان ٽوهان جا مهمان آهيون

ڪوٽڙي ڪبير ۾ ڳوٺ ڪريم داد لاشاري واسي پڻ پٽ ڏوار ڀڻي محمد ۽ ڪي ڏمڪين ڏني ويا ۽ ڀٽ کان ڪاب ۽ اڇي ٽالهيندي ٻڌايو ته آسان صبح پهچڻ آر مشين تي ريلا هٽاسين ۽ ڏمڪين ڏني ته

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم – سعودي عرب ۾ 2 ريال
ABC CERTIFIED
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هيءَ اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اربع 02 سيپٽمبر 2026ع

پاڻيءَ کي سياست جو هٿيار نه بڻايو وڃي!

پاڻيءَ کي سياسي دٻاءَ يا علائقائي اختلافن ۾ هڪ هٿيار طور استعمال ڪرڻ نه رڳو انساني قدرن جي ابتڙ آهي پر خطي جي امن ۽ استحڪام لاءِ پڻ انتهائي خطرناڪ عمل آهي. وزيراعظم شهباز شريف شنگهائي تعاون تنظيم جي سربراهي اجلاس کي خطاب ڪندي بلڪل صحيح چيو آهي ته پاڻي ايندڙ نسلن جي مستقبل جي ضمانت آهي ۽ انهيءَ کي سياسي دٻاءَ لاءِ هٿيار بڻائڻ هرگز قبول نٿو ڪري سگهجي. سندس اها ڳالهه رڳو پاڪستان جي موجوده حالتن جي حوالي سان اهم ناهي پر سڄي خطي لاءِ اهميت رکي ٿي. جتي درياهن جو پاڻي ڪيترن ئي ملڪن جي معاشي ۽ زرعي زندگيءَ سان سڌو سنئون لاڳاپيل آهي. پاڻيءَ بابت عالمي معاهدن ۽ بين الاقوامي اصولن جي پاسداري وقت جي اهم ضرورت بڻجي وئي آهي. جيڪڏهن پاڻيءَ جهڙي بنيادي انساني ضرورت کي سياسي اختلافن ۽ طاقت جي مظاهري لاءِ استعمال ڪيو وڃي ٿو ته ان جا نتيجا صرف هڪ علائقي تائين محدود نه رهندا پر انهيءَ باهه ۾ اهي سڀ سڙندا. پاڻيءَ جي ورڇ ۾ بي يقيني زرعي پيداوار کي متاثر ڪري سگهي ٿي، خوراڪ جي کوٽ پيدا ڪري سگهي ٿي، لکين ماڻهن جي روزگار کي خطري ۾ وجهي سگهي ٿي ۽ ٻن ملڪن وچ ۾ ڇڪتاڻ کي وڌيڪ وڌائي سگهي ٿي. تنهنڪري پاڻيءَ جي مسئلي کي طاقت بدران ڳالهين، قانون ۽ گڏيل مفادن جي بنياد تي حل ڪرڻ گهرجي. پاڪستان پڻ پاڻيءَ جي کوٽ، موسمياتي تبديلي، برساتن جي غير يقيني ۽ ٻوڏن جهڙن مسئلن کي منهن ڏئي رهيو آهي.

شنگهائي تعاون تنظيم جو پليٽ فارم اهڙن مسئلن تي گڏيل سوچ ۽ عملي سهڪار لاءِ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو. هن تنظيم جا 25 سال مڪمل ٿيڻ هڪ اهم سنگ ميل آهي. پاڪستان هڪ ذميوار ۽ فعال ميمبر جي حيثيت سان هميشه تڪرارن جي پُرامن حل ۽ عالمي قانونن جي احترام تي زور ڏنو آهي. هاڻي ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته تنظيم جا ميمبر ملڪ پاڻي، ماحوليات، موسمياتي تبديلي، خوراڪ ۽ توانائيءَ جي تحفظ جهڙن معاملن تي گڏيل منصوبابندي ڪن. وزيراعظم غزه ۽ اولهه ڪناري ۾ جاري انساني الميي تي پڻ ڳڻتي ظاهر ڪندي عالمي برادريءَ تي زور ڏنو آهي ته فلسطيني عوام جي خودارادیت جي حق جو احترام ڪيو وڃي. دنيا جي ڪنهن به حصي ۾ انساني جانين جو ضايع ٿيڻ ۽ بيگناهه ماڻهن جي تڪليف انسانيت لاءِ ڳڻتيءَ جو سبب هجڻ گهرجي. عالمي امن جا دعويدار ادارا جيڪڏهن فلسطين جهڙن مسئلن تي اصولن ۽ عالمي قانونن کي هڪجهڙي انداز ۾ لاڳو نه ڪندا ته عالمي نظام تي ماڻهن جو اعتماد وڌيڪ ڪمزور ٿيندو. پاڪستان جي شنگهائي تعاون تنظيم جي چيئرمين شپ دوران سي پيڪ کي علائقائي معيشتن کي عربي سمنڊ سان ڳنڍڻ وارو اهم منصوبو قرار ڏنو ويو آهي. توانائي، آءِ ٽي، صحت، ثقافت ۽ رابطن سان گڏ مصنوعي ذهانت جي بنيادي ڍانچي ۽ حڪمرانيءَ لاءِ فريم ورڪ تي ڌيان ڏيڻ پڻ وقت جي ضرورت آهي پر انهن سڀني شعبن جي ترقي لاءِ امن، استحڪام ۽ پاڻيءَ جي محفوظ فراهمي بنيادي شرط آهن.

حقيقت اها آهي ته ايندڙ نسلن کي اسان کان وڌيڪ پاڻيءَ، خوراڪ ۽ ماحولياتي تحفظ جي ضرورت پوندي. جيڪڏهن اڄ اسان پاڻيءَ کي سياسي هٿيار بڻائڻ جي روايت کي هٿي ڏني ته سڀ کان وڏو نقصان ايندڙ نسلن کي ٿيندو. تنهنڪري درياهن جو پاڻي تڪرار نه پر تعاون جو ذريعو بڻجڻ گهرجي. پاڪستان سميت خطي جي سڀني ملڪن کي گهرجي ته عالمي معاهدن جي پاسداري، گڏيل ڳالهين ۽ انصاف تي ٻڌل پاڻيءَ جي ورڇ کي يقيني بڻائين. پاڻيءَ تي سياست بدران پاڻيءَ لاءِ گڏيل حڪمت عملي ئي مستقبل جي امن، خوشحالي ۽ انساني بقا جي ضمانت بڻجي سگهي ٿي.

لطيفي لات ——— شاهه عبداللطيف ڀٽائي

ڳِلِ ڳانا ياقُوتَ جا، مَوتِيَنِ ڳُتِيَسِ مَهارَ،
چَانگا چَنڊَنَ چارِيئِين، اَئِي پَهَرَ اَپارَ،
سَنڌِي پِيءِ پَچارَ، جي مُون راتِ رَسائِيين.

اڄ لطيف سائينءَ جو اُٺ واهه جو سينگاريل آهي. جو اُن جي ڳچي يا ڪنڌ ياقوت جهڙي تمام مهانگي ۽ خوبصورت ڳاڙهي پٿرجي ڳانن يا ڳائين سان سنواريل سينگاريل آهي. موتين سان ڳنڍيل جنهن منجهه ٻي ڪنهن شئي تاڪڻ جي جاءِ ئي ناهي صرف چمڪندڙ موتين ئي موتين سان پرپور مهار وڌل اٿس. خوراڪ ۾ رات ڏينهن يعني اٺئي پهر بلڪ حد کان وڌيڪ رڳو چندن ئي چندن کائيندو چو ته رات وچ ۾ هي (اُٺ) مون کي اتي توڙ رسائيندو، جتي پرين جون محفلون مثل آهن جتي رڳو محبوبن جون ئي پچارون پيون پون، هر طرف انهن جي سونهن جي هاڪ ۽ هبڪارون پيون اچن انهن جي رهائين ۾ منهنجي روح کي راحت ملندي ته پوءِ ڇو نه ان ڪارڻي (اُٺ) کي سينگاريان سنواريان ۽ چندن جهڙي مهانگي خوراڪ کارايان.

(تحقيق ۽ ترتيب : شاهنواز راڄپر)

نيپال ۾ ايندڙ ٻوڏ مان سبق سکڻ گهرجي!

محمد اسلم سميجو

نيپال ۽ تبت جي سرحدي علائقي مان ايندڙ تباهيءَ واري ٻوڏ دنيا کي هڪ ڀيرو ٻيهر اهو سوچڻ تي مجبور ڪري ڇڏيو آهي ته موسمياتي تبديلي ۽ تيزيءَ سان گرم ٿيندڙ جبلن واري دنيا مستقبل ۾ اسان لاءِ ڪهڙا خطرا کڻي اچي رهي آهي؟ 26 آگسٽ تي نيپال-چين سرحد ويجهو هڪ وڏي گليشيئر جي ٽٽڻ ۽ ان سان لاڳاپيل برف، پٿرن ۽ مٽيءَ جي وڏي وهڪري درياهه ۾ اوچتو انتهائي تيز ريلو پيدا ڪيو. جنهن ڪيترن ئي آبادين ۽ انفراسٽرڪچر جي تباهيءَ سان گڏ سوين ماڻهو به پنهنجي زندگي وڃائي ويٺا. اهو واقعو رڳو نيپال جو مسئلو ناهي اهو سڄي هندوڪش هماليائي خطي لاءِ هڪ وڏي وارننگ آهي ۽ پاڪستان انهيءَ خطي جو اهم حصو هجڻ ڪري ان خطري کان ٻاهر نٿو رهي سگهي. پاڪستان جي اترين علائقن خاص طور تي گلگت بلتستان، چترال، سوات، ڪوهستان، ڊير ۽ آزاد ڪشمير ۾ هزارين گليشيئر ۽ برفاني ڍنڍ موجود آهن انهن مان ڪجهه ڍنڍون قدرتي برف يا پٿرن جي بندن پويان ٺهيل آهن جيڪڏهن اهڙو قدرتي بند ڪمزور ٿي وڃي، گليشيئر جو وڏو حصو ٽٽي پوي يا اوچتو برسات ۽ برف پگهرڻ جو عمل تيز ٿي وڃي ته برفاني ڍنڍ مان ڦاٽندڙ وهڪرو (GLOF) يا انتهائي تيز اوچتي ٻوڏ پيدا ٿي سگهي ٿو اصل خطرو اهو آهي ته اهڙي ٻوڏ عام درياهه جي ٻوڏ وانگر آهستي آهستي اڳتي نٿي وڌي، اها پاڻيءَ سان گڏ پٿر، مٽي برف، وڻ ۽ ٻيو ملبو کڻي انتهائي تيز رفتاريءَ سان هيٺئين وادين ڏانهن وڌي سگهي ٿي ماهرن مطابق نيپال واري واقعي ۾ به برف ۽ پٿرن جي وڏي برفاني تودو (avalanche) درياهه ۾ ڪري پيو ٿو ۽ اوچتو خطرناڪ وهڪرو پيدا ڪيو آهي.

گليشيئر ڪوليپس جا ڪجهه بنيادي سبب: گرمي پد ۾ واڌارو، برف جو تيزيءَ سان پگهرڻ، گليشيئر ڍنڍن ۾ پاڻيءَ جو وڌڻ، برفاني ڍانچي ۾ ايندڙ ڏڪاٽون (Cracks)، برسات ۽ تيز گرمي، زلزلا ۽ زميني حرڪتون، برف جي هيٺيان پاڻيءَ جو دٻاءُ وغيره وغيره.

موسمياتي تبديلي خطرو ڇو وڌائي رهي آهي؟ جبلن تي وڌندڙ گرمي پد صرف برف کي ختم نٿو ڪري پر اهو جبلن جي ساخت کي به غير مستحڪم ڪري سگهي ٿو گليشيئر پوئتي هٽڻ، برف جي تيزيءَ سان پگهرڻ، دائمي منجمد زمين (permafrost) جي ڪمزور ٿيڻ ۽ گليشيئر ڍنڍن جي وڌڻ سان جبلن ۾ قدرتي بند ۽ برفاني ڍانچا وڌيڪ حساس ٿي سگهن ٿا. نيپال جي تازي تباهيءَ بابت ماهرن جو خيال آهي ته غيرمعمولي گرمي ۽ جبلن جي عدم استحڪام اهڙي واقعي ۾ ڪردار ادا ڪري سگهي ٿي پاڪستان لاءِ اها ڳالهه خاص اهميت رکي ٿي ڇاڪاڻ ته جابلو علائقا (هندو ڪش قراقرم ۽ هماليه) خطو اڳ ئي تيزيءَ سان بدلجندڙ موسمياتي حالتن کي منهن ڏئي رهيو آهي.

ڇا اهو ريلو سنڌ تائين پهچي سگهي ٿو؟ جيڪڏهن گلگت بلتستان يا اپر ڪي پي ڪي وڏو GLOF يا ملبي جو وهڪرو ٽٽي ٿو ته ان جو سڀ کان شديد اثر مقامي وادين ۽ ويجهن درياهن تي ٿيندو اهو نيپال واري ريلي وانگر سڌو سنئون سنڌ تائين ساڳي شدت سان پهچڻ ممڪن ناهي پر جيڪڏهن اترين علائقن ۾ مسلسل شديد برساتن، گليشيئر پگهرڻ ۽ مختلف معاون درياهن جي وهڪرن سبب سنڌو نديءَ جي درياهي نظام ۾ مجموعي وهڪرو تمام گهڻو وڌي وڃي ته ان جو اثر سنڌ جي هيٺئين علائقن تائين پهچي سگهي ٿو.

موجوده صورتحال ڇا چوي ٿي؟ 30 آگسٽ جي ٻوڏ جي اڳڪٿيءَ وارو شعبي جي صورتحال موجب ملڪ جي وڏن درياهن جي (upper catchments) ۾ مون سون جي سرگرمي جاري رهڻ ۽ ايندڙ ڏينهن ۾ برسات سبب درياهن ۽ انهن سان لاڳاپيل نالن جي وهڪرن ۾ وچولي درجي جو اضافو متوقع آهي پر ان جو مطلب اهو هرگز ناهي ته پاڪستان ۾ نيپال جهڙي تباهي اچڻ واري آهي. موسمياتي اڳڪٿيءَ ۾ امڪان ۽ يقيني تباهيءَ ۾ فرق رکڻ تمام ضروري آهي هن وقت اهڙي وڏي GLOF يا Glacier Collapse جي ڪا مخصوص اڳڪٿي موجود هجڻ ڪانسواءِ عوام ۾ خوف پيدا ڪرڻ مناسب نه ٿيندو.

اڳواٽ خبردار ڪرڻ: نيپال جي واقعي مان پاڪستان لاءِ سڀ کان وڏو سبق اهو آهي ته صرف ٻوڏ اچڻ ڪانپوءِ امدادي ڪاروائي ڪافي ناهي اسان کي گلگت بلتستان ۽ ٻين گليشيئر وارن علائقن ۾: سيٽلائيٽ مانيٽرنگ، ڊرون سرويليئنس، پاڻيءَ جي سطح ماپيندڙ خودڪار سينسر، گليشيئر ڍنڍن جي مانيٽرنگ ۽ ڪميونٽيءَ جي بنياد تي اڳواٽ خبردار رکڻ جا نظام وڌيڪ مضبوط ڪرڻا پوندا.

يونيسڪو(UNESCO): يونيسڪو پڻ پاڪستان ۾ سيلاب جي اڳواٽ خبردار ڪرڻ جي نظام کي بهتر بڻائڻ جي ضرورت تي زور ڏنو آهي خاص طور تي اوچتو ايندڙ ٻوڏ، ملبي جو وهڪرو ۽ GLOF جهڙن تيزيءَ سان اچڻ وارن خطرن لاءِ بهرحال نيپال جو واقعو اسان لاءِ خوف جي خبر کان وڌيڪ جاڳڻ جي گهنٽي آهي پاڪستان وٽ دنيا جي بلند ترين جبلن ۽ وڏن گليشيئرن مان هڪ وڏو حصو موجود آهي اهي گليشيئر اسان لاءِ صرف برف جا ذخيرا ناهن اهي سنڌ، پنجاب ۽ سڄي پاڪستان جي درياهن جي پاڻيءَ جو اهم ذريعو آهن پر جيڪڏهن موسمياتي تبديلي جبلن جي هن قدرتي نظام کي غير مستحڪم ڪري رهي آهي جيڪڏهن اهڙو واقعو پاڪستان جي جبلن ۾ ٿيو ته اسان وٽ اڳواٽ خبردار ڪرڻ، ماڻهن کي محفوظ هنڌن تي منتقل ڪرڻ ۽ نقصان گهٽائڻ جو ڪيترو بندوبست موجود آهي؟ ڇو ته قدرتي آفت کي شايد روڪي نٿو سگهجي پر بروقت خبردار ڪرڻ سان ان جي تباهي ضرور گهٽائي سگهجي ٿي.

نون صوبن وارو مامرو ۽ سنڌ جو شديد ردعمل!

واحد پارس هيسباڻي

نون صوبن واري اشو تي جتي سنڌ جو شديد ردعمل سامهون آيو آهي اتي باقي صوبن جا مختلف ٻوليون ڳالهائيندڙ پڙهيا لکيا ماڻهو پوءِ اهي سياستدان هجن صحافي هجن. ليکڪ هجن ايڪٽر هجن وڪيل هجن سماجي اڳواڻ هجن يا ڪنهن ٻئي شعبي سان واسطو رکندڙ هجن اهي به واضع نموني هن منصوبي جي مخالفت ڪندي نظر اچي رهيا آهن سڀني جي موقف جو تجزيو اهو ئي آهي ته موجوده حالتن ۾ ملڪ اندر نون صوبن جي ڪابه ضرورت ناهي. ان ڪري حڪومت زوري زبردستي اهو تجربو ڪرڻ بدران موجود صوبن جو سسٽم بهتر بڻائڻ جي ڪوشش ڪري. سندن اهو به چوڻ آهي ته هن قسم جا اپايا اشو پيدا ڪرڻ سان عوام اندر غير يقينيءَ ۾ اضافو ٿيندو ۽ گڏيل اعتماد وارو ماحول متاثر ٿيندو. سنڌ ۾ اڪيلي ايم ڪيو ايم ان منصوبي جي ڪليل نموني حمايت ڪري رهي آهي (جيڪا سندس پراڻي خواهش پڻ آهي ۽ ماضيءَ ۾ هو اهو اشو چيڙيندي به رهي آهي). باقي سڀ جون سڀ سياسي پارٽيون ان منصوبي جي مخالفت ڪري رهيون آهن ايم ڪيو ايم جيڪا پاڻ کي اردو زبان ڳالهائيندڙن جي نمائنده جماعت طور پيش ڪندي آهي هن معاملي تي اردو ٻولي ڳالهائيندڙن جي هڪ وڏي اڪثريت پڻ مخالفت ڪندي نظر اچي رهي آهي خصوصي طور تي پڙهيل لکيل طبقو جن ۾ اردو ڳالهائيندڙ مختلف پارٽين ۾ شامل سياستدان، اديب، شاعر، دانشور، صحافي، وڪيل وغيره شامل آهن. اهي هن منصوبي خلاف سنڌ جي آواز سان آواز ملائي بيٺل آهن هن معاملي جو اهم پهلو اهو آهي ته سنڌ ۾ موجود حڪمران جماعت مسلم ليگ (ن) جا حامي به هن منصوبي خلاف احتجاج ڪندڙن سان گڏ گڏ نظر اچي رهيا آهن جنهن مان اهو واضع پيغام ملي رهيو آهي ته سنڌ توڙي ٻين صوبن جو اڪثريتي عوام نون صوبن جي حق ۾ ناهي ۽ ان منصوبي کي رد ڪري رهيو آهي.

سنڌ جيڪا پنهنجي ڌرتيءَ جي بقا تي ٿيندڙ هر وار خلاف هميشه اهڙي ئي شديد ردعمل سان ميدان تي بيٺل نظر آئي آهي. پوءِ اهو ون يونٽ وارو وار هجي، ڪالاباغ ڊيم وارو وار هجي، ٻٽي مڪاني نظام وارو وار هجي، سامونڊي ٻيٽن وارو وار هجي، سنڌو درياهه مان نوان ڪئنال ڪڍڻ وارو وار هجي يا هاڻوڪو نون صوبن وارو وار هجي. سنڌ جو ردعمل هميشه اهڙي ئي شديد نظر آيو آهي. پوءِ اها آمريتي حڪومت هجي يا جمهوريت جو چولو پاتل نيم آمريتي حڪومت هجي سنڌ جي هن شديد ردعمل ٺيٺ سڀني کي پوئتي هٽڻ تي مجبور ڪيو آهي.

نون صوبن واري اشوءَ تي سنڌ سميت ملڪ جي سمورن صوبن ۾ نظر ايندڙ مخالفت ڀري ردعمل کان پوءِ موجوده حڪمران ڇا سوچي رهيا آهن ۽ سندن مستقبل جا ارادا ڪهڙا آهن. ان جي خبر ته ڪين ئي هوندي پر اها حقيقت آهي ته عوام تي زوري زبردستي فيصلا مڙهڻ ۽ سندن مخالفت جي پرواهه نه ڪرڻ جا ڪي چڱا نتيجا نه نڪتا آهن ان سان هميشه بيچينيءَ ۾ اضافو ٿيو آهي ۽ بي اعتمادي واري ماحول کي هٿي ملي آهي ان ڪري دانشمنديءَ وارو فيصلو اهو آهي ته اهڙي ڪنهن به منصوبي کي زوري مڙهڻ جي ڪوشش نه ڪئي وڃي جنهن سان سڪون وارو ماحول متاثر ٿئي ۽ ماڻهو روڊن رستن تي نڪرڻ تي مجبور ٿين.

نون صوبن واري منصوبي خلاف سنڌ اندر جتي احتجاجي مظاهرن جو سلسلو نظر اچي رهيو آهي روڊن رستن تي ڌرڻا لڳي رهيا آهن اتي سياسي، سماجي، علمي ۽ ادبي ڪانفرنسون پڻ ٿي رهيون آهن جن ۾ دليلن ذريعي نون صوبن کي غيرضروري قرار ڏئي رد ڪيو پيو وڃي تازو حيدرآباد پريس ڪلب ۾ قلمڪارن، آرٽسٽن ۽ صحافين جي ٿيل ڪانفرنس ۾ سنڌ جي ناميارن قلمڪارن، اديبن، شاعرن، صحافين، وڪيلن، تعليمدانن ۽ سماجي اڳواڻن جي هڪ وڏي تعداد شرڪت ڪئي ان ۾ گڏيل اتفاق راءِ سان پيش ڪيل قرارداد ذريعي نون صوبن واري ان منصوبي ۽ سنڌ جي ورهاڱي وارن ارادن کي مڪمل طور تي رد ڪندي حڪومت تي زور ڀريو ويو ته اها عوام جي احساسن سان کيڏڻ بند ڪري ۽ نون صوبن وارو منصوبو واپس وٺي ان ڪانفرنس ۾ جتي مختلف سوال اٿاريا ويا. اتي اهو سوال پڻ اٿاريو ويو ته هن وقت جڏهن بلوچستان ۽ خيبرپختونخوا ۾ امن امان جي حوالي سان معاملا ٺيڪ ناهن ته بجاءِ اتي صورتحال کي بهتر بڻائڻ جي هي اشو ڇيڙڻ جي نيٺ ڪهڙي ضرورت آهي. جنهن سان انهن صوبن جو ماحول به خراب ٿئي جتي معاملا صحيح ۽ سڪون سان هلي رهيا آهن ان ڪانفرنس ۾ مقررن اهو به چيو ته جيڪڏهن عوام جي مرضيءَ کي نظرانداز ڪري هن قسم جا منصوبا زوري مڙهيا ويا ته ان جي نتيجي ۾ وڌيڪ شديد عوامي ردعمل سامهون اچي سگهي ٿو هتي اهو به چيو ته هن قسم جا منصوبا ملڪي عوامي مفادن وٽان ناهن ان ڪري انهن کي ختم ڪيو وڃي.

نون صوبن واري منصوبي تي جيڪڏهن اقتداري ايوانن تي نظر وجهجي ٿي ته وفاقي حڪمران جماعت مسلم ليگ (ن) هن معاملي تي ٻٽي پاليسي اختيار ڪيل نظر اچي رهي آهي سندس هڪڙا وزير هن منصوبي جي تعريف ڪري رهيا آهن. ٻيا ان جي ڍڪيل لفظن ۾ مخالفت ڪري رهيا آهن. جڏهن ته ٻيا وري بلڪل ئي خاموش نظر اچي رهيا آهن شايد عوامي سطح تي هن منصوبي جي شديد مخالفت ۽ شديد ردعمل کي ڏسندي اهي في الحال خاموش رهڻ ۾ ئي پنهنجي بهتري سمجهي رهيا آهن "ڳل اهڙي طرح ٿا هوا ۾ لڏن ڪو ها ٿو ڪري ڪو نه ٿو ڪري" واري شعر وانگر هن منظرنامي کي ڏسندي اهو ڪليئر نه ٿو ٿئي ته نواز ليگ هن منصوبي بابت نيٺ ڇا ٿي چاهي جڏهن ته حڪومت جي اهم اتحادي جماعت پاڪستان پيپلز پارٽي، جنهن جي بيساکيءَ تي ئي حڪومت جا سمورا بار برقرار آهن ان جي مرڪزي قيادت ته جيتوڻيڪ صفا واضع موقف اختيار نه پئي ڪري ۽ في الحال جونڪ چنڊ واري ٻوليءَ مان ڪم هلائي رهي آهي پر ان جي سنڌ ۾ قائم حڪومت هن منصوبي جي کليل لفظن ۾ مخالفت ڪري رهي آهي سنڌ جو وزيراعليٰ هجي يا سندس مختلف کاتن جا وزير هجن اهي پنهنجي بيانن توڙي تقريرن ۾ نون صوبن واري منصوبي جي مخالفت ڪري رهيا آهن انهيءَ ماڻري تي گذريل ٽن ڏينهن کان سنڌ اسيمبليءَ ۾ بحث هلي رهيو آهي جنهن ۾ پيپلز پارٽيءَ جا ميمبر اهڙي ڪنهن به منصوبي جي کُلي ڪري مخالفت ڪري رهيا آهن جڏهن ته سنڌ جي وڏي وزير انهيءَ ماڻري تي سخت موقف اختيار ڪندي عوام کي پنهنجي والد جي ياد ڏياري ڇڏي آهي هڪ پاسي اها صورتحال آهي ته ٻئي پاسي سنڌ پوليس ان منصوبي خلاف اٿندڙ آواز کي روڪڻ جي ڪوشش به ڪري رهي آهي هن صورتحال ۾ تازو حيدرآباد ۾ ٿيل قلمڪار ڪانفرنس ۾ مقررن جتي پيپلز پارٽي جي مڪيه قيادت کي هن معاملي تي پنهنجو ڪليئر موقف رکڻ جي صلاح ڏني ۽ حڪومت تي سياسي پريشر ذريعي هن منصوبي تان هٿ کڻڻ جو مطالبو ڪيو. اتي سنڌ حڪومت جي احتجاج ڪندڙن خلاف ڪاروائي ڪرڻ، سندن رستا روڪ ڪرڻ ۽ ڪين گرفتار ڪرڻ واري عمل تي به تنقيد ڪئي وئي ۽ اهو سوال اٿاريو ويو ته جيڪڏهن سنڌ حڪومت واقعي به نون صوبن جي منصوبي جي مخالف آهي ته پوءِ پُرامن احتجاج ڪندڙن خلاف هي ڪاروايون نيٺ ڇا ثابت ڪن ٿيون.

بقول هڪ سياسي مبصر جي ته نون صوبن وارو اشو پاڪستان پيپلز پارٽيءَ لاءِ به هڪ وڏي آزمائش رکي ٿو. سندس بقول ته حڪومت جي اهم اتحادي جماعت هجڻ ۽ اقتدار جا اهم عهدا رکڻ جي ڪري يقينن مٿن پريشر به وڏا هوندا ۽ هن منصوبي کي سامهون آڻيندڙن جي پوري پوري ڪوشش هوندي ته ڪنهن به طريقي سان پيپلز پارٽيءَ کي راضي ڪري ڪانئس حمايت وٺجي پر جيڪڏهن پيپلز پارٽي ائين ڪري ٿي ته پنجاب بابت ته ڪجهه به نه ٿو چئي سگهجي باقي سڀني صوبن ۾ سندس سياسي گراف تمام گهڻو متاثر ٿيندو خاص ڪري سنڌ ۾، جنهن کي هي پنهنجي سياسي طاقت جو مڪيه مرڪز سمجهي ٿي هن منصوبي جي حمايت ڪرڻ سان اتي سندس سياست تي ڪهڙا ناڪاري اثر پوندا، اها ڳالهه پارٽيءَ جي قيادت به چڱي طرح سمجهي ٿي سنڌ جا ماڻهو جيڪي پنهنجي ڌرتيءَ جي مفادن ۽ بقا واري معاملي تي تمام گهڻا حساس به آهن ته تمام گهڻا جذباتي به آهن ۽ جڏهن به ڪو آزمائش وارو وقت ايندو آهي ته هي سياسي وابستگين، حمايتن ۽ مخالفتن کي وساري ڳڻپجي ميدان تي لهي پوندا آهن ماضيءَ ۾ ان جا ڪيترائي مثال موجود آهن. هن منصوبي خلاف سنڌ ۾ جيڪو شديد عوامي ردعمل آهي بقول ان سياسي مبصر جي ته پيپلز پارٽي ان کي قطعي به نظرانداز نه ٿي ڪري سگهي ڇو ته هو اها ڳالهه چڱي طرح سمجهي ٿي ته سندس اها حمايت سندس ووٽ بئنڪ واري سالن جي محنت تي هڪ جهٽڪي سان پاڻي ڦيري سگهي ٿي ان سياسي مبصر چواڻي ته جيتوڻيڪ في الحال ته پارٽيءَ جي مرڪزي قيادت جونڪ چنڊ واري موقف سان معاملي کي ٽاري رهي آهي پر جيڪڏهن هي معاملو واقعي به سنجيدگي اختيار ڪري ٿو ۽ ڪو هڪڙو فيصلو وٺڻ جي نوبت اچي ٿي ته پيپلز پارٽي قيادت کي شايد اقتدار بجاءِ عوامي ردعمل کي ترجيح ڏيڻي پوي، ڇو ته هو اهو بخوبي ڄاڻي ٿي ته هڪ مقرر وقت کان پوءِ اقتداري مدو پورو ٿي ويندو ۽ نيٺ ڪيس وري به ان عوام وٽ وٺي وڃڻو پوندو جيڪو هن منصوبي جو شديد مخالف آهي.

بهرحال اهڙي نوبت اچڻ کان اڳ پيپلز پارٽي جيڪڏهن پنهنجي اتحادي حڪومت کي هن معاملي تي قائل ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ۽ زبردستي فيصلو مڙهڻ جي نتيجي ۾ عوامي اعتماد جو ماحول متاثر ٿيڻ سان گڏ سياسي نقصانن بابت ٻڌائي ته شايد معاملو اتي ئي ختم ٿي سگهي ٿو. هونئن به جمهوريت جي به اها ئي خوبصورتي آهي ته عوامي راءِ جو احترام ڪيو وڃي ۽ عوام جنهن منصوبي کي پسند نه ٿو ڪري ۽ ان جي مخالفت ڪندي ان خلاف پنهنجو شديد ردعمل ظاهر ڪري ٿو. ان منصوبي جو باب اتي ئي بند ڪيو وڃي.

wahidparas@yahoo.com

اسلام آباد جا چوڏهن ٻار ۽ سنڌ

محمد خان ابڙو

اسلام آباد کي رڳو نقشي تي ڏسڻ ۽ ان کي حقيقت ۾ ڄاڻڻ ۾ وڏو فرق آهي. جيڪو شخص هن شهر ۾ رهيو هجي، اهو ڄاڻي ٿو ته هيءُ رڳو پاڪستان جو گاديءَ وارو شهر ناهي پر رياستي اختيار جو مرڪز پڻ آهي. هتي پارليامينٽ، سپريم ڪورٽ، ايوان صدر، وزيراعظم هائوس، وفاقي وزارتون ۽ اهي ادارا موجود آهن. جيڪي سڄي پاڪستان لاءِ پاليسيون ناهين ٿا ۽ صوبن کي هدايتون ڏين ٿا. ان ئي اسلام آباد ۾ پاڪستان انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز (پمز)، ملڪ جي وڏن وفاقي سرڪاري اسپتالن ۾ شمار ٿئي ٿو پر 26 آگسٽ 2026ع تي صبح جو ساڳئي اسپتال جي نرسريءَ ۾ باهه لڳي وئي ۽ چوڏهن نون ڄاول ٻارن جون زندگيءَ جو پهريون ساهه وٺڻ کانپوءِ هو هميشه لاءِ خاموش ٿي ويا. اهي ٻار نه سنڌي هئا، نه مهاجر نه پنجابي، نه پختون ۽ نه بلوچ هئا، بلڪ اهي سڀ کان پهرين پاڪستان جا ٻار هئا. انهن کي سياست، صوبن يا انتظامي نقشن سان ڪو به واسطو نه هو. انهن کي رڳو محفوظ انڪيوبيٽر، آڪسيجن، تربيت يافته عملو ۽ اهڙو اسپتال گهرجي هو. جتي سندن مائرون ڪين زندگيءَ جي اميد سان ڇڏي سگهن. ابتدائي اطلاعن ۾ باهه جو سبب بجليءَ جي خرابي، ايئرڪنڊيشننگ يونٽ يا ان مان پيدا ٿيندڙ چڻنگ ۽ آڪسيجن سان ڀرپور ماحول ۾ باهه جي تيزيءَ سان پکڙجڻ کي قرار ڏنو ويو. حتمي ذميواري ۽ شفاف جاچ وسيلي طئي ٿيڻ گهرجي پر بنيادي سوال پنهنجي جاءِ تي موجود آهي ته هڪ وڏي وفاقي اسپتال جي نرسريءَ ۾ باهه وسائڻ ۽ نون ڄاول ٻارن کي ٻاهر ڪڍڻ جو نظام اهڙو ڇو نه هو جو چند لمحن جي باهه 14 زندگيون ڳڙڪائي وئي؟ اهو سوال ان ڪري به اهم آهي جو صحت واري وفاقي وزير مصطفيٰ ڪمال اڪثر پاڪستان جي انتظامي نظام جي خرابين تي ڳالهائيندو آهي. هو سنڌ جي انتظامي ڍانچي تي تنقيد ڪندو رهيو آهي ۽ سنڌ جي ستن ڊويزنن کي ست بااختيار انتظامي يونٽن ۾ تبديل ڪرڻ جي تجويز پڻ ڏئي چڪو آهي. هُن موجب اهو سسٽم سنڌ کي ورهائڻ نه پر انتظامي سڌارو آهي.

هڪ پاڪستانيءَ جي حيثيت سان اسان کي به سوال ڪرڻ جو حق آهي ته معزز وزير صاحب، جنهن وفاقي صحت جي نظام جي ذميواري اوهان جي عهدي سان وابسته آهي، پهريان ان کي اهڙو ته بڻايو جو پاڪستان جي گاديءَ واري شهر جي وڏي سرڪاري اسپتال ۾ نون ڄاول ٻارن جي حفاظت يقيني بڻجي سگهي. پمز نه ٿرپارڪر جي ڪنهن ڏورانهين ڳوٺ ۾ آهي، نه ڪاڇي، ڪشمور يا بدين جي ڪنهن ڏورانهين علائقي ۾ موجود آهي. پر هيءَ ته ملڪ جي گاديءَ واري شهر ۾ آهي، جتي پارليامينٽ، وفاقي سيڪريٽريٽ ۽ صحت واري وزارت ڪجهه ڪلوميٽرن جي فاصلي تي واقع آهي. جيڪڏهن رياست جي اهڙي مرڪز ۾ هڪ وڏي وفاقي اسپتال ۾ 14 نون ڄاول ٻارن جي حفاظت نٿي ٿي سگهي ته هر مسئلي جو سبب رڳو 'صوبائي مرڪزيت' قرار ڏيڻ شايد هڪ آسان سياسي سڃاڻپ ناهي. پمز ۾ سڙندڙ ٻار منهنجي لاءِ اهترا ئي پنهنجا هئا، جيترا ڪراچي، حيدرآباد، لاڙڪاڻي، ڪوئيٽا، لاهور يا پشاور جي ڪنهن اسپتال جو ٻار. مان سنڌ حڪومت جي ڪنهن اسپتال ۾ غفلت هجي ته ان جو دفاع نه ڪندس. ٿر ۾ ٻار مري، ڪراچيءَ ۾ مريض علاج کان محروم ٿئي، لاڙڪاڻي ۾ طبعي غفلت سامهون اچي يا حيدرآباد ۾ ڪنهن اداري جي نااهليءَ جي ڪري ڪنهن جي جان هلي وڃي سوال ضرور ٿيڻ گهرجي.

سنڌ هجي، پنجاب، خيبر پختونخوا، بلوچستان يا وفاق، انسان بابت احتساب جو معيار هڪجهڙو هجڻ گهرجي. احتساب جو پيمانو ڪراچي ۾ وڏو ۽ اسلام آباد ۾ ننڍو نه هئڻ گهرجي. صحت واري وزير پاڻ ٻڌايو ته جيڪڏهن ذميواريءَ کان شروعات انهن کان ٿئي ٿي ته احتساب به انهن کان شروع ٿيڻ گهرجي. وزيراعظم صحت واري وفاقي سيڪريٽريءَ کي عهدي تان هٽائي ڇڏيو آهي ۽ ڄاچ جو حڪم پڻ ڏنو آهي. پر پاڪستان ۾ وڏن سانحن کان پوءِ ڪميٽي، آفيسرن جي تبديلي ۽ رپورٽ جي روايت پراڻي آهي. وقت گذرڻ کانپوءِ نئون سانحو پهرين واقعي کي وساري ڇڏيندو آهي. سنڌ منهنجي لاءِ رڳو انتظامي نقشو ناهي پر هزارين سالن جي تاريخي، تهذيبي، لساني ۽ جاگرافيائي وحدت آهي. موهن جو دڙو ڪنهن سرڪاري نوٽيفڪيشن سان وجود ۾ ناهي آيو ۽ سنڌو درياهه هن ڌرتيءَ کي ان وقت سڃاڻپ ڏني، جڏهن اڄ جون انتظامي اصطلاحون به موجود نه هيون.

پمز جو سانحو اسان کي ٻڌائي ٿو ته مسئلو هميشه نقشي جو نه پر انتظام جو هوندو آهي. صوبي کي ستن، ڏهن يا ويهن يونٽن ۾ ورهائڻ سان، جيڪڏهن فائر سيفٽيءَ جو نظام فعال نه هجي، حفاظتي آڊٽ اثرائتو نه هجي ۽ ذميوار آفيسر جوابده نه هجي ته نيون ليڪون ڪنهن ٻار جي جان نٿيون بچائي سگهن. پاڪستان جو بنيادي مسئلو رڳو جاگرافي ناهي پر گورننس، احتساب ۽ ادارتي ذميواريءَ جي کوٽ پڻ آهي. ڪراچيءَ جي پاڻي، ٽرانسپورٽ، پاڻيءَ جو نيڪال وارو سسٽم، ڪچري کڻڻ جو سسٽم ۽ بلدياتي مسئلا حقيقي آهن پر انهن جو حل سنڌ جي تاريخي وحدت کي تڪراري بڻائڻ ناهي، بلڪ حقيقي بلدياتي خودمختياري، وسيلن جي منصفاڻي ورڇ، ميرٽ، شفافيت ۽ جوابده حڪومت آهي. ساڳي طرح سنڌ جي ٻين ضلعن ۾ مسئلن جو حل ڪراچيءَ کي ڪمزور ڪرڻ به ناهي. سنڌ جي ٻهراڙيءَ واري حصي جو ٻار صاف پاڻيءَ کان محروم آهي ته ڪراچيءَ جو ٻار ڪليل مين هول کان خوفزده آهي. ٻنهي جو مسئلو هڪ ئي کان نه پر خراب حڪمرانيءَ کان آهي. چوڏهن ٻارن جا خاموش لاش اسان کان پڇي رهيا آهن ته رياست جي ترجيح ڇا آهي؟ نوان انتظامي نقشا يا موجوده ادارن کي محفوظ بڻائڻ؟ سياسي تقريرون يا فائر الارم؟ نوان يونٽ يا فعال ايمرجنسي ايگزٽ؟ الزام لڳائڻ جو سلسلو يا ذميواري قبول ڪرڻ جي همت؟ مان سنڌ جي وحدت جو حامي آهيان پر ملڪي وحدت کي به عزيز سمجهان ٿو. اسان کي صوبن کي ٽوڙڻ کان وڌيڪ دلين کي جوڙڻ جي ضرورت آهي. سنڌ کي نئين نقشي جي نه پر بهتر حڪمرانيءَ جي ضرورت آهي.

اڄوڪو ڏينهن ---- 02 سيپٽمبر

شير محمد شيرل

هن بزرگ شاعر ۽ صحافيءَ جو جنم 02 سيپٽمبر 1908ع تي نوابشاهه ۾ ٿيو هن مئٽرڪ تائين تعليم حاصل ڪئي جوانيءَ واري زماني ۾ نوابشاهه ڇڏي مستقل طور بدين جا وڃي وسايائين. جتي اسٽامپ وينڊر طور ڪم ڪيائين پر ڪجهه عرصي کان پوءِ اها نوڪري ڇڏي ڏنائين هن مختلف اخبارن جي رپورٽر طور پڻ ڪم ڪيو هو پنهنجي دور جو سٺو شاعر هو. خاص طور تي ڪافي عمدا غزل لکيائين هن 1958ع ڌاري وفات ڪئي.

تاري گرسهائي

تاري گرسهائي پنهنجي دور جو مشهور سماج سڌارڪ ۽ فريڊم فائيٽر هو هو 02 سيپٽمبر 1927ع تي نوابشاهه ۾ هرداسمل گرسهائيءَ جي گهر ۾ خوشيون کڻي آيو اسڪول ۾ پڙهڻ واري زماني ۾ ئي انگريزن خلاف هلندڙ جدوجهد ۾ حصو وٺڻ شروع ڪيائين 14 سالن جي ننڍيءَ ڄمار ۾ هندستان ڇڏيو هلچل ۾ حصو وٺڻ سبب هن کي قيد ڪري جيل موڪليو ويو هن پونا جي لا ڪاليج مان ايل ايل بي جي سند حاصل ڪئي هندستان جي ورهاڱي ڪانپوءِ پهريائين احمدآباد ۽ پوءِ ممبئيءَ ۾ رهائش اختيار ڪيائين 1949ع ۾ ممبئيءَ ۾ سنڌ پنچائت فيڊريشن قائم ڪيائين پاڻ انهيءَ فيڊريشن جو پهريائين آفيس سيڪريٽري ۽ پوءِ جنرل سيڪريٽري مقرر ٿيو انهيءَ فيڊريشن سنڌ مان لڏي آيل سنڌين جي هندستان ۾ آبادڪاريءَ ۽ سندن مسئلا حل ڪرڻ ۾ سراهه جوڳو ڪردار ادا ڪيو انهيءَ فيڊريشن کي اڳتي هلي انٽرنيشنل سنڌ پنچائت فيڊريشن جو نالو ڏنو ويو ۽ پاڻ انهيءَ جو پهريون صدر چونڊيو ويو هڪ وڪيل هجڻ جي ناتي هن سنڌين کي پنهنجا حق حاصل ڪرڻ لاءِ هميشه قانوني مدد فراهم ڪئي هو بار ڪائونسل جو صدر، سنڌ نيشنل ڪليجئيٽ بورڊ جو صلاحڪار ۽ هندوجا ايجوڪيشنل ٽرسٽ جو سرواڻ پڻ ٿي رهيو سندس سماجي خدمتن کي مڃتا ڏيندي کيس ڪيترن ئي انعامن ۽ اعزازن سان نوازيو ويو تاري گرسهائيءَ 21 آگسٽ 2005ع تي پنهنجو سنساري سفر پورو ڪيو.

جسٽس مختيار احمد جوڻيجو

هن نامور قانوندان 2 سيپٽمبر 1940ع تي دادو ضلعي جي مشهور شهر پاٽ شريف ۾ پنهنجي حياتيءَ جو سفر شروع ڪيو قانون جي سند حاصل ڪرڻ کان پوءِ ڪراچيءَ ۽ لاهور ۾ وڪالت ڪرڻ شروع ڪيائين ۽ پنهنجي محنت ۽ ذهانت سان ٿوري ئي عرصي ۾ تمام گهڻي مقبوليت حاصل ڪيائين ايوب خان جي دور ۾ ويسٽ پاڪستان پبلڪ سروس ڪميشن جو امتحان پاس ڪري سول جج جو عهدو حاصل ڪيائين هن مختلف شهرن ۾ ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج طور ڪم ڪيو ۽ اڳتي هلي سنڌ هاءِ ڪورٽ جو جج مقرر ٿيو هو 19 آڪٽوبر 1994ع کان 19 فيبروري 1998ع تائين سپريم ڪورٽ جي جج طور ڪم ڪندو رهيو هن قائم مقام چيف اليڪشن ڪمشنر طور پڻ خدمتون سرانجام ڏنيون ۽ انهيءَ عهدي تي رهندي هن محمد رفيق تارڙ جا صدارتي عهدي لاءِ نامينيشن پيپر رد ڪري ڇڏيا هئا، جنهن سبب ان وقت جو وزيراعظم نواز شريف مٿس گهڻو ناراض ٿيو هو هن 13 جون 2017ع تي وفات ڪئي.

ساڌنا شيواساڻي

ساڌنا باليووڊ جي مشهور اداڪاره هئي. هن جو جنم 2 سيپٽمبر 9411ع تي حيدرآباد ۾ ٿيو. هوءَ مشهور اداڪار هري شيواساڻيءَ جي ڀائٽي هئي ورهاڱي کان پوءِ سندس خاندان پهريائين اترپرديش ۽ پوءِ ممبئيءَ ۾ رهائش اختيار ڪئي. ساڌنا 1957ع ۾ مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيو ۽ وڌيڪ تعليم جئه هند ڪاليج مان حاصل ڪيائين. هن کي ننڍيءَ هوندي کان ئي فلمن ۾ ڪم ڪرڻ جو شوق هو. هن سنڌي فلم اباڻا ۾ هيروئن شيلا رامانيءَ جي ڀيڻ جو ڪردار ادا ڪري پنهنجي اداڪاريءَ جي سفر جي شروعات ڪئي ان بعد هندي فلم "لو ان سملا" ۾ هيروئن جو ڪردار ادا ڪيائين. انهيءَ فلم جي ڪاميابيءَ هن کي مقبوليت جي بلندين تي پهچائي ڇڏيو. ان بعد هن ڪيترن ئي ٻين فلمن ۾ هيروئن جو ڪردار ادا ڪيو. سندس ڪامياب ترين فلمن ۾ پريم پتر (1962ع)، راجڪمار (1964ع)، وه ڪون ٿي (1966ع)، وقت (1965ع)، ميرا سايا (1966ع)، آرزو (1966ع)، عشق پر زور نهين (1970ع)، دل، دولت ۽ دنيا (1972ع) ۽ ٻيون فلمون شامل آهن. هن 25 ڊسمبر 2015ع تي هي جهان ڇڏيو.

علي محمد پرويز

لاڙ جي هن نامور ليکڪ جو جنم 2 سيپٽمبر 1945ع ۾ ڳوٺ لاڪا، تعلقي ميرپور بٺوري ضلعي سجاول ۾ ٿيو. پرائمري تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين. ڇهين کان اٺين ڪلاس تائين ڊسٽرڪٽ لوڪل بورڊ مڊل اسڪول دڙي ۾ پڙهيو ۽ مئٽرڪ جو امتحان نورمحمد هاءِ اسڪول حيدرآباد مان پاس ڪيائين. هن سنڌ زرعي ڪاليج (هاڻوڪي سنڌ زرعي يونيورسٽي) ٽنڊي ڄام مان بي ايس سي ايگريڪلچر جي سند حاصل ڪئي. هن ڪجهه ننڍيون وڏيون نوڪريون ڪيون ۽ آخر ۾ ڄاتيءَ ۾ ميڊيڪل اسٽور کوليائين. هن شروع ۾ اردوءَ ۾ لکڻ شروع ڪيو پر پوءِ ڊاڪٽر رجب ميمڻ جي اتساهڻ تي سنڌيءَ ۾ لکڻ شروع ڪيائين. هن هڪ ڪهاڻيڪار، شاعر ۽ سنڌيڪار طور سنڌي ادبي ميدان ۾ سڃاڻپ پيدا ڪئي. هن جي ڇپيل ڪتابن ۾ "سڄي تنهنجو سڏ" (ڪهاڻيون)، "ٿئون ڳوٺ پراڻو ڳوٺ" (چيني ڪهاڻيءَ جو ترجمو)، "فلسطين جي جدوجهد آزادي" (شاعري، مضمون وغيره)، "پنڌ اڙانگا پب جا" (انٽرويو۔ ترجمو)، "شاهراهه دهلي" (ترجمو)، "پيءَ جا ڌيءَ ڏي خط" (ترجمو)، "رت جا ڦڙا" (ڪهاڻيون)، "ڳونگر منجهه ڏيئو" (ناول۔ ترجمو) ۽ "اسپارٽيڪس" (ناول۔ ترجمو) شامل آهن. سندس شاعريءَ جا ڪجهه نمونا يوسف سنڌيءَ جي ڪتاب "پسي تنهنجي تجلي" ۾ پڙهي سگهجن ٿا.

انجنيئر اوڀايو خشڪ

اڄ سنڌ جي مشهور ليکڪ، انجنيئر ۽ اڳوٽي شاگرد اڳواڻ اوڀايو خشڪ جي سالگرهه جو ڏينهن آهي سنڌ جي هن انمول شخصيت جو جنم 2 سيپٽمبر 1949ع تي تعلقي گهوڙاٻاري ضلعي ٺٽي جي ڳوٺ درويش ۾ ٿيو سندس والد جو نالو محمد عرس خشڪ هو. هن ابتدائي تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪئي مئٽرڪ ۽ انٽرميڊيئيٽ جا امتحان ترتيبوار گورنمينٽ هاءِ اسڪول ٺٽي ۽ گورنمينٽ ڊگري ڪاليج حيدرآباد (هاڻوڪي گورنمينٽ ڪاليج يونيورسٽي) مان پاس ڪيائين. ان بعد سنڌ يونيورسٽي انجنيئرنگ ڪاليج (هاڻوڪي مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجي) ڄامشوري مان 1971ع ۾ سول انجنيئرنگ ۾ گريجوئيشن ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات آبپاشي کاتي ۾ سب انجنيئر طور 1972ع ڪيائين ۽ ساڳئي کاتي مان پراجيڪٽ ڊائريڪٽر طور 2009ع ۾ رٽائر ٿيو اوڀايو خشڪ انجنيئرنگ جي تعليم سان گڏ سياسي، سماجي ۽ ادبي سرگرمين ۾ به هميشه اڳڀرو رهيو. شاگرديءَ واري زماني ۾ سنڌ اسٽوڊنٽ ڪلچرل جو پهريائين سينئر وائيس چيئرمين ۽ پوءِ چيئرمين رهيو. هو هڪ نامور ليکڪ پڻ هو. هن ڪيترائي ڪتاب لکيا، جن ۾ "چيتاري چيام"، "سنڌ پنجاب پاڻي مامرو"، "ڳوندر ڳس پرين جا"، "سنڌوءَ جو رستو نه روڪيو"، "جيڪي پڙهيم"، "پاشا ڊيم. سنڌ لاءِ ترياق يا زهر"، "Hydro Politics in Pakistan" ۽ "سنڌ ۾ عرب" شامل آهن. هن 5 جون 2026ع تي وفات ڪئي.

ڊاڪٽر علي مرتضيٰ ڌاريجو

مختيار اٽڙ

جڏهن به سنڌي ٻوليءَ ۾ سائنسي مضمون ۽ ڪتاب لکندڙ مصنفن جو ذڪر ايندو ته انهن ۾ ڊاڪٽر علي مرتضيٰ ڌاريجي جو نالو مٿاهين ماڳ تي نظر ايندو ڊاڪٽر ڌاريجو 2 سيپٽمبر 1950ع تي لاڙڪاڻي ۾ ڄائو بي ايس سي تائين لاڙڪاڻي ۾ پڙهيو هن زوالاجيءَ ۾ ماسٽر آف سائنس ۽ پي ايڇ ڊي جون سندون سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيون ان کان علاوه اديب فاضل ۽ ايل ايل بي جون سندون به حاصل ڪيائين هو 1974ع کان 2010ع تائين سنڌ يونيورسٽيءَ جي زوالاجي شعبي سان لاڳاپيل رهيو ۽ انهيءَ شعبي جي چيئرمين ۽ پروفيسر طور رٽائر ٿيو. ڊاڪٽر ڌاريجو سنڌ يونيورسٽيءَ جي بيورو آف ٽرانسليشن ۽ پبليڪيشن جو ڊائريڪٽر، ساڳي يونيورسٽيءَ جي امتحانن جو ڪنٽرولر، سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ جو سيڪريٽري ۽ ٻين عهدن تي فائز رهيو هن سنڌي ٻوليءَ ۾ بيشمار سائنسي مضمون ۽ ويهارو کن ڪتاب لکيا، جيڪو سندس ساراهه جوڳو ڪارنامو آهي پاڻ سنڌ يونيورسٽيءَ مان شايع ٿيندڙ سائنس رسالي جو ايڊيٽر رهيو ڳوڳڻ تماهي ماحول ۽ ٻين رسالن جي ايڊيٽر طور پڻ ڪم ڪيائين هن 20 مئي 2026ع تي پنهنجي حياتيءَ جو سفر پورو ڪيو.

علي دوست عاجز

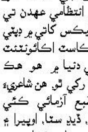

هن نامور ليکڪ 2 سيپٽمبر 1964ع تي فريدآباد تعلقي ميهڙ ضلعي دادوءَ ۾ پنهنجي حياتيءَ جو سفر شروع ڪيو. سندس والد جو نالو محمد خان ڳاڻيجو آهي هن اٺين ڪلاس تائين تعليم فريدآباد مان حاصل ڪئي ۽ مئٽرڪ جو امتحان پيارو ڳوٺ جي هاءِ اسڪول مان پاس ڪيائين. ٻارهون ڪلاس استاد بخاري ڊگري ڪاليج دادوءَ مان پاس ڪيائين ۽ ايم اي رياضيءَ جي سند سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين. هن پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات اسڪول جي استاد طور ڪئي. اڳتي هلي ڪيترن ئي اهم انتظامي عهدن تي رهي ڪم ڪيائين، جن ۾ سيلز ٽيڪس ڪاتي ۾ ڊپٽي ڪليڪٽر ۽ لينڊ ريونيو ڪاتي ۾ ڪاسٽ اڪائونٽنٽ جهڙا عهدا شامل آهن. سنڌي ادبي دنيا ۾ هو هڪ سرموڙ شاعر طور پنهنجي سڃاڻپ رکي ٿو هن شاعريءَ جي لڳ ڀڳ سمورين صنفن تي طبع آزمائي ڪئي آهي، جن ۾ ترائيل، نظم، تي سٽا، ڏيڍ سٽا، اوپيرا ۽ ٻيون صنفون شامل آهن. هن جي ڇپيل ڪتابن ۾ "خوشبوخوشبو خواب"، "جهڙا تارا جرڪٿا"، "اڄ پٿونتر پنهوليا"، "سوني باگو"، "آديسي استاد"، "رنگ رتو آڪاس"، "ساڳر جو سوداءُ"، "رتا روهيڙا"، "ڪونجان" ۽ "تاندانا تاندانا رات" شامل آهن.

آصف بالادي

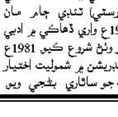

اڄ مشهور قومپرست اڳواڻ آصف بالاديءَ جي سالگرهه جو ڏينهن آهي هن جو اصل نالو الهڏتو بالادي ولد ارباب علي بالادي آهي ۽ سندس جنم ڪنڊياري تعلقي جي ڳوٺ خان بالاديءَ ۾ ٿيو هن ٻارهين ڪلاس تائين تعليم ڪنڊياري مان حاصل ڪئي ۽ ان بعد سنڌ زرعي ڪاليج (هاڻوڪي يونيورسٽي) ٽنڊي ڄام مان گريجوئيشن ڪئي. هن 1980ع واري ڏهاڪي ۾ ادبي ۽ سياسي سرگرمين ۾ حصو وٺڻ شروع ڪيو. 1981ع ۾ جيئي سنڌ اسٽوڊنٽس فيڊريشن ۾ شموليت اختيار ڪري قوم پرستن جي سانت جو سانڌاري بڻجي ويو. 1985ع کان 1988ع تائين جيئي سنڌ اسٽوڊنٽس فيڊريشن جو مرڪزي جنرل سيڪريٽري رهيو. 1990ع ۾ جيئي سنڌ محاذ جي مرڪزي ڪميٽيءَ جو ميمبر چونڊيو ويو. ان بعد به مختلف سياسي عهدن تي رهي ڪم ڪندو رهيو آهي اڄڪلهه جيئي سنڌ قومي محاذ بشير خان قريشي گروپ جي سينئر وائيس چيئرمين طور ڪم ڪري رهيو آهي.

بختاور پليجو

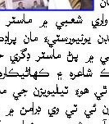

بختاور پليجو جو جنم 2 سيپٽمبر 1976ع ۾ حيدرآباد ۾ ٿيو هوءَ مشهور سماجي شخصيت غلام قادر پليجي جي نياڻي آهي ۽ مشهور سياستدان سسئي پليجو سندس ڀيڻ آهي هن ڪراچي يونيورسٽيءَ مان ماس ڪميونيڪيشن واري شعبي ۾ ماسٽر ڊگري حاصل ڪئي ۽ ان بعد لنڊن يونيورسٽيءَ مان پراڊڪشن ۽ ڊائريڪشن واري شعبي ۾ پڻ ماسٽر ڊگري حاصل ڪئي ادبي دنيا ۾ هوءَ هڪ شاعره ۽ ڪهاڻيڪاره طور پنهنجي سڃاڻپ رکي ٿي هوءَ ٽيليويزن جي مشهور اداڪاره پڻ آهي ۽ ڪيترن ٽي وي ڊرامن ۾ يادگار ڪردار ادا ڪري چڪي آهي شوبز جي دنيا ۾ کيس بختاور مظهر جي نالي سان ڄاتو سڃاتو وڃي ٿو.

عثمان علي انصاري

اڄ مشهور عالم، اديب ۽ تعليمي ماهر عثمان علي انصاريءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هيءُ ناليوارو انسان 21 آڪٽوبر 1901ع تي شڪارپور ۾ ڄائو مئٽرڪ جو امتحان شڪارپور مان ۽ انٽر جو امتحان علي ڳڙهه مان پاس ڪيائين هن بي اي جي سند بمبئي يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪئي هن صحافت ۾ ڊپلوما سرٽيفڪيٽ پڻ حاصل ڪيو اڳتي هلي ايم اي جي سند به حاصل ڪيائين هن خلافت تحريڪ ۽ هجرت تحريڪ ۾ به حصو ورتو هن هاءِ اسڪول جي استاد طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪئي ۽ مختلف اسڪولن ۾ هيڊماسٽر ۽ پرنسپال طور خدمتون سرانجام ڏنائين 1940ع کان 1947ع تائين ايڊيوڪيشنل انسپيڪٽر طور ڪم ڪيائين 1950ع ۾ ڊائريڪٽر آف پبلڪ انسٽرڪشن سنڌ جهڙو اهم عهدو ماڻيائين ۽ انهيءَ ئي عهدي تان 1947ع ۾ رٽائر ٿيو 1940ع ۾ سائين جي ايم سيد سنڌ جو تعليم وارو وزير هو. جنهن عثمان علي انصاريءَ کي سنڌي ادب جي مرڪزي صلاحڪار بورڊ جو ميمبر مقرر ڪيو سنڌي لغت جي تياريءَ واري ڪميٽيءَ جو پڻ ميمبر رهيو. ڳڻوڳڻ ٻين به ڪيترين ئي تعليمي ڪميٽين جو ميمبر ٿي ڪم ڪيائين پاڻ سنڌي ادبي بورڊ جو سيڪريٽري پڻ رهيو هن حضرت سچل سرمست رح جو ڪلام گڏ ڪري سچل جو رسالو ترتيب ڏنو جنهن کي سندس وڏي ادبي ڪارنامي طور ياد ڪيو وڃي ٿو ان کان علاوه ٻيا به ڪيترائي ڪتاب لکيائين هن 2 سيپٽمبر 1962ع تي وفات ڪئي.

غلام حسين رنگريز

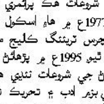

اڄ مشهور اديب غلام حسين رنگريز جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن 18 اپريل 1945ع تي سجاول ضلعي جي شهر ميرپور بٺوري ۾ شفيع محمد رنگريز جي گهر ۾ اک کولي ابتدائي تعليم پنهنجي جنم واري شهر مان حاصل ڪيائين اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان ايم اي (پوليٽيڪل سائنس) ۽ ايم ايڊ جون سندون ۽ سنڌ لا ڪاليج حيدرآباد مان ايل ايل بي جي ڊگري حاصل ڪيائين عملي زندگيءَ جي شروعات هڪ پرائمري استاد طور 1963ع ۾ ڪيائين 1977ع ۾ هاءِ اسڪول ٽيچر مقرر ٿيو ۽ 1984ع ۾ ٽيچرس ٽريننگ ڪاليج ميرپور بٺوري ۾ ليڪچرار مقرر ٿيو 1995ع ۾ پڙهائڻ ڇڏي وڪالت شروع ڪيائين لکڻ جي شروعات ننڍي هوندي کان ئي ڪيائين ۽ بٺوري جي بزم ادب ۽ تحريڪ تعمير ادب جي ڪچهرين ۾ شوق سان شرڪت ڪندو هو هن 2 سيپٽمبر 2021ع تي ڪراچيءَ ۾ وفات ڪئي کيس ميرپور بٺوري ۾ دفنايو ويو.

روزاني عبرت

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول جج اينڊ جي ايم X حيدرآباد
سوٽ نمبر سال 2025

سافڪو سپورٽ مائيڪرو فنانس ڪمپني حيدرآباد. پلينٽف بخلاف. (1) مسمات پروين زال عقيل احمد رهندڙ گهر نمبر B-70 سيڪٽر A-7 بلال ڪالوني نارٿ ڪراچي (2) محمد فرقان ولد محمد شفيق رهندڙ گهر نمبر 745 اسٽريٽ نمبر 2 ڪچي آبادي نزد اردين سينما حيدرآباد. ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.
جيئن ته مٿين پلينٽف سوٽ فار رڪوري لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 16-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول جج اينڊ جي ايم X حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول جج اينڊ جي ايم X حيدرآباد
سوٽ نمبر سال 2025

سافڪو سپورٽ مائيڪرو فنانس ڪمپني حيدرآباد. پلينٽف بخلاف. (1) مسمات شاهانه زال محمد اقبال رهندڙ پلاٽ نمبر 39 گهر نمبر A-25/27 محلا قائد آباد لياقت ڪالوني حيدرآباد (2) محمد اقبال ولد رحيم الدين رهندڙ گهر نمبر گهر نمبر A-25/27 محله قائد آباد لياقت ڪالوني حيدرآباد .. ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.
جيئن ته مٿين پلينٽف سوٽ فار رڪوري لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 16-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول جج اينڊ جي ايم X حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول جج اينڊ جي ايم X حيدرآباد
سوٽ نمبر سال 2025

سافڪو سپورٽ مائيڪرو فنانس ڪمپني حيدرآباد. پلينٽف بخلاف. (1) مسمات رقيه زال عدنان فاروق طاهر رهندڙ گهر نمبر A-51 رحمان ڪالوني محمود آباد نمبر 05 ڪراچي (2) عدنان فاروق طاهر ولد فاروق رهندڙ گهر نمبر A-51 رحمان ڪالوني محمود آباد نمبر 05 ڪراچي .. ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج IX حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر 628 سال 2025

مسمات ناياب عظيم. پلينٽف بخلاف. قمر الدين سومرو ولد شمس الدين سومرو رهندڙ سنڌ زرعي يونيورسٽي ڪالوني ٽنڊو جام ضلعو حيدرآباد ڊفينڊنٽس (1) فضا فاطمه عمر 09 سال ... مائنر

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 04-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج IX حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سول/ فيملي جج IV ٽنڊوالهيار
فيملي سوٽ نمبر 93 سال 2026

مسمات ياسمين زال محمد مرتضيٰ ڌيءِ حبيب شيدي مسلم بالغ ذات قمبراڻي رهندڙ ڳوٺ احمد خان ڪولاچي ضلعو ٽنڊو الهيار. پلينٽف بخلاف. محمد مرتضيٰ ولد عبدالخالد ذات قمبراڻي رهندڙ لال مسجد ضلعو ميرپورخاص ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 07-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/ فيملي جج IV ٽنڊوالهيار

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/ فيملي جج اينڊ جي ايم II سڪرنڊ
(روبرو جناب ارشاد علي خاصخيلي)
فيملي سوٽ نمبر 120 سال 2026

مسمات سلطانه ڌيءِ اسلم سيال رهندڙ ڳوٺ حاجي ڪيريو تعلقو سڪرنڊ. پلينٽف بخلاف. رشيد احمد ولد محمد طفيل سيال رهندڙ ڳوٺ حاجي ڪيريو تعلقو سڪرنڊ ضلعو شهيد بينظير آباد ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن.
جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙائڻ مينٽيننس ۽ جهيز جي واپسي لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 08-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو بڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

ٽيلي فون: 022-2639441, 022-9210364 فيڪس: 022-9210365
اي ميل: digphydregion@gmail.com

آفيس ڊپٽي انسپيڪٽر جنرل پرزنس، حيدرآباد ريجن
نمبر: DIGP/HYD/(LS)/- 4925 تاريخ: 31-08-2026

ٽينڊر نوٽيس

1. سينئر سپرنٽينڊنٽ / پرنسپال سنڌ پرزنس اسٽاف ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (SPSTI)، حيدرآباد. SPSTI جي ٽرينيز کي روزاني جي بنياد تي ٽي وقت (ناشتو منجهند جي ماني ۽ شام جي ماني) مقرر ڪيل خوراڪ، مينيو ۽ ماپ مطابق سال 2026-2027 لاءِ رننگ ڪانٽريڪٽ جي بنياد تي "پڪل ماني" ۽ سپلاءِ ڪرڻ لاءِ SPPRA اي-پاڪ اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم (E-PADS ويب سائيٽ) ذريعي مجاز فردن / ٺيڪيدارن / فرمن / ڪمپنين / جنرل آرڊر سپلائرز / واڪ ڊينڊرن، جن جو انڪم ٽيڪس (ايڪٽو)، سيلز ٽيڪس (ايڪٽو)، تازو سنڌ فوڊ اٿارٽي (SFA) لائسنس ۽ سنڌ روينيو بورڊ (SRB) وغيره سان لازمي رجسٽرڊ هجن کان هڪ مرحلي تي ٻه لفافي طريقيڪار تحت SPPRA رولز 2010 (اڄ تائين ترميم ٿيل) جي رول 46(2) جي مطابق مهر بند آڇون گهرائي ٿي
2. واڪ دستاويز جنهن ۾ ضروري تفصيل يعني شرط ۽ ضابطا، ٽيڪنيڪي ۽ مالياتي تجزيي جا معيار، خوراڪ جو مينيو ماپ ۽ تفصيل، ٽرينيز جا تفصيل وغيره شامل آهن، آفيس سينئر سپرنٽينڊنٽ / پرنسپال SPSTI ويجهو سي آءِ اي سينٽر حيدرآباد مان 21-09-2026 صبح 11:30 وڳي تائين پنهنجي باضابطا ليٽر هيڊ تي درخواست جمع ڪرائي ڪنهن به ڪم واري ڏينهن آفيس جي وقت دوران اخبارن ۾ ٽينڊر نوٽيس جي پهرين اشاعت جي تاريخ کان حاصل ڪري سگهجن ٿا. جنهن لاءِ ٽينڊر فيس -/1,000 رپيا نقد "ناقابلِ واپسي" بشمول صحيح ۽ تصديق ٿيل قومي سڃاڻپ ڪارڊ جي ڪاپي جمع ڪرائڻي پوندي.
3. واڪ دستاويزات SPPRA اي-پاڪ اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم (E-PADS) جي ويب سائيٽ يعني https://portalsindh.eprocure.gov.pk/ توڙي سنڌ پرزنس اينڊ سي ايس جي ويب سائيٽ يعني www.spcs.gos.pk تان به دستياب آهن جن کي 21-09-2026 منجهند 12:00 وڳي تائين ڊائونلوڊ ڪري سگهجي ٿو جيڪو واڪ ڊينڊرز چاڻايل ويب سائيٽن تان ڊائونلوڊ ڪري واڪ دستاويز حاصل ڪري ٿو ان کي چاڻايل آفيس ۾ سينئر سپرنٽينڊنٽ / پرنسپال سنڌ پرزنس اسٽاف ٽريننگ انسٽيٽيوٽ حيدرآباد جي نالي -/1,000 رپين جي رقم جو پي آرڊر طور ٽينڊر فيس "ناقابلِ واپسي" جمع ڪرائڻ لازمي هوندو.
4. واڪ دستاويز 21-09-2026 تي منجهند 12:00 بجي تائين (هر لحاظ کان مڪمل) SPPRA اي-پاڪ اڪيوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم (E-PADS) ويب سائيٽ تي پيهر اپلوڊ ڪيون وينديون. ٽيڪنيڪي تجويزون ان ئي ڏينهن منجهند 12:30 وڳي SPPRA اي-پيڊس ويب سائيٽ ذريعي انهن واڪ ڏيندڙن جي موجودگي ۾ کوليون وينديون جيڪي موجود رهڻ چاهين ٿا. ڪنهن به سبب جي ڪري آڇ کولڻ واري ڏينهن عام موڪل هجڻ جي صورت ۾، بوليون ايندڙ ڪم واري ڏينهن تي مقرر وقت ۽ جاءِ تي کوليون وينديون.
5. آڇ سان گڏ سوڻي رقم جي صورت ۾ ڪل آڇ جي رقم مان -/400,000 رپين (صرف چار لک رپين) جو پي آرڊر / ڊيمانڊ ڊرافٽ، پاڪستان جي ڪنهن به شيڊيولڊ بئنڪ جو سينئر سپرنٽينڊنٽ / پرنسپال سنڌ پرزنس اسٽاف ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (SPSTI)، حيدرآباد جي نالي هجڻ ضروري آهي. بڊ سيڪيورٽي واڪ ڏيندڙ ڪمپني / فرم جي نالي تي جاري ٿيل هجڻ گهرجي. ان جي هڪ ڪاپي SPPRA اي-پيڊس ويب سائيٽ تي اپلوڊ ڪئي ويندي ۽ اصل بڊ سيڪيورٽي مهر بند لفافي ۾ آڇ کولڻ واري مٿي ٻڌايل وقت جي حد ۽ جاءِ تي يا ان کان اڳ جمع ڪرائي وڃي. گهربل بڊ سيڪيورٽي کان بغير آڇن تي غور نه ڪيو ويندو ۽ انهن کي رد ڪيو ويندو. بليڪ لسٽ ٿيل فرمن پاران پيش ڪيل آڇون به قبول / قابلِ غور نه هونديون.
6. آڇون کولڻ ۽ انهن جي تجزيي جو عمل نوٽيفائي ٿيل پروڪيورمينٽ ڪميٽي ذريعي چاڻايل SPPRA رولز 2010 (اڄ تائين ترميم ٿيل) موجب ڪيو ويندو.
7. روزاني ٽي وقت جي پڪل ماني (ناشتو ڏوپهر جو ماني ۽ شام جو ماني) وغيره لاءِ في ٽريني في ڏينهن پيش ڪيل تمام شرحون / ريٽس انڪم ٽيڪس يا ڪنهن به ٻئي مقرر ڪيل ٽيڪسن سميت هجڻ گهرجن ۽ انهن کي بغير ڪنهن ڪٽنگ ۽ اوور رائٽنگ جي پاڪستاني رپين ۾ انگن ۽ لفظن ٻنهي ۾ واضح طور درج ڪيو ويندو.
8. ڪنهن به صورت ۾ مشروط آڇ / درخواست تي غور نه ڪيو ويندو.
9. سمورا چاڻايل تفصيل واڪ دستاويز ۾ دستياب آهن. تنهن هوندي به، جيڪڏهن ڪا معلومات گهربل هجي ته سينئر سپرنٽينڊنٽ / پرنسپال سنڌ پرزنس اسٽاف ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (SPSTI)، حيدرآباد جي آفيس مان ڪنهن به ڪم واري ڏينهن آفيس جي وقت دوران يا فون نمبر 022-2669004 ۽ 022-2669870 تان حاصل ڪري سگهجي ٿي.
10. سينئر سپرنٽينڊنٽ / پرنسپال سنڌ پرزنس اسٽاف ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (SPSTI)، حيدرآباد وٽ چاڻايل SPPRA رولز 2010 (اڄ تائين ترميم ٿيل) موجب تمام آڇون / تجويزن کي قبول يا رد ڪرڻ جو حق محفوظ آهي.

(محمد ناصر خان)
ڊي آءِ جي پرزنس ۽ سي ايس حيدرآباد ريجن
(سربراهه پروڪيورمينٽ ڪميٽي)

I WORK FOR SINDH www.iwork4sindh.com A JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT
INF-KRY/3850/2026

HESCO

حيدرآباد اليڪٽرڪ سپلاءِ ڪمپني

تصحيح

حيسڪو جي مالياتي سال 2025-26 لاءِ ٽرانسميشن ۽ ڊسٽريبيوشن (T&D) ٽيڪنيڪل نقصان (Losses) جي مطالعي ۽ جائزي لاءِ ڪنسلٽنٽس جون خدمتون حاصل ڪرڻ بابت آڇون (Bids) جي دعوت جو اشتهار تاريخ 26-07-2026 تي اخبارن، يعني روزاني ڊان ڪراچي، روزاني جهانِ پاڪستان ۽ روزاني عبرت حيدرآباد ۾ PID(H) 19/2026 نمبر تحت شائع ڪيو ويو هو.

آڇون جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 03-09-2026 وقت 11:00 وڳي مقرر ڪئي وئي هئي، جنهن ۾ هاڻي واڌ ڪندي آڇون جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 30-09-2026 وقت 11:00 وڳي تائين ڪري وئي آهي.

چيف انجنيئر (P&E)
حيسڪو، حيدرآباد

PID(H) 59/2026

عام اطلاع

پروجيڪٽ بابت: "جي بي ٽاور"

واقع پلاٽ نمبر 02، (پريميسز 4-2 ۽ 2/5)، RY-16، ريلوي ڪوارٽرز، ڊسٽرڪٽ سائوٿ، ڪراچي

هر عام و خاص ۽ سڀني سرڪاري ادارن، خاص طور تي پروجيڪٽ سان لاڳاپيل ماڻهن کي اطلاع ڏنو وڃي ٿو ته "جي بي ٽاور" جي نالي سان منصوبو، واقع پلاٽ نمبر 02، (پريميسز 4_2 ۽ 2/5)، RY-16، ريلوي ڪوارٽرز، ڊسٽرڪٽ سائوٿ، ڪراچي، لاءِ پبلڪ سيل ايڊورٽائيزمينٽ سيڪشن، ايس بي سي اي پاران فليٽس/دفترن ۽ دڪانن جي وڪري ۽ اشتهار لاءِ اين او سي جاري ڪئي وئي هئي، جنهن جو نمبر SBCA/DD(PSA&C)/209/Adv-201/2022 تاريخ 22-12-2022 تجويز ڪيل بٺائڻ جي آخري تاريخ 31-12-2026 هو. اها اين او سي مسز فرينه سراج فانسيه، شناختي ڪارڊ نمبر 42201-8916140-2)، جيڪا پلاٽ جي شريڪ مالڪ ۽ ميسرز زيب ڪمپني (BL-3829) جي پارٽنر آهي، جي حق ۾ منظور ٿيل تعميراتي اجازت نامي/موجوده بلڊنگ پلان جي تحت ڏنو ويو هو، جيڪو نمبر RY/PC-2/OWC/Arch & Planning/Construction Permit/2021/246 تاريخ 08-12-2022 جنهن جي مطابق عمارت جي تفصيل آهي. بيسمنٽ (ARS+ سروسز) + گرائونڊ فلور (شاپس + سروسز) + پهرين کان چوٿين ماڙ (وزيٽر پارڪنگ + سروسز) + پنجين کان ستين ماڙ (پروجيڪٽ پارڪنگ + سروسز) + اٺين کان ايڪيهين ماڙ (دفتر + سروسز) + ٻاويهين ماڙ (ريڪريئيشن ايريا + سروسز) + ٽيويهه کان چوويهين ماڙ (فليٽس) + ڇت (سولر پئنل + بيٽري روم + سروسز)؛ ڪل رقبو: 4697.33 چورس ميٽر.

هاڻي، جناب محمد جاويد ولد محمد دائود (شناختي ڪارڊ نمبر 42000-8300794-1)، جيڪو پلاٽ جو شريڪ مالڪ، جنرل پاور آف اٽارني هولڊر ۽ ميسرز بلاول ايسوسيئيٽس (BL-2661) جو پارٽنر آهي، نظرثاني ٿيل اين او سي جي حاصل ڪرڻ لاءِ درخواست ڏني آهي، جنهن ۾ منصوبي جو نالو "جي بي ٽاور" مان تبديل ڪري "بلا و ٽريڊ سينٽر VI" ڪرڻ جي درخواست شامل آهي ۽ جنهن جي تجويز ڪيل بٺائڻ جي تاريخ 31-12-2030 رکي وئي آهي. هيءَ درخواست نظرثاني ٿيل، منظور ٿيل بلڊنگ پلان/ڪنسٽرڪشن پرمٽ تحت ڏني وئي آهي، جيڪو ون ونڊو ايس بي سي اي ذريعي منظور ٿيل آهي، بمطابق نمبر RY/PC-2/OWC/Arch & Planning / Construction Permit/2025/109 تاريخ 24-12-2025، جنهن جي مطابق عمارت جي نئين تفصيل آهي. بيسمنٽ (اي آر ايس + پروجيڪٽ پارڪنگ + سروسز) + گرائونڊ فلور (شورومز + سروسز) + پهرين ماڙ (پروجيڪٽ پارڪنگ + سروسز) + ٻئين کان پنجين ماڙ (وزيٽر پارڪنگ + سروسز) + ڇهين کان ستين ماڙ (پروجيڪٽ پارڪنگ + سروسز) + اٺين ماڙ (ريڪريئيشن ايريا + سروسز) + نائين کان اٺيهين ماڙ (دفتر + سروسز) + ٽيهين ماڙ (فليٽس + سروسز) + ڇت (سولر پئنل + بيٽري روم + سروسز)؛ (ڪل ايراضي: 4697.33 چورس ميٽر).

جيڪڏهن ڪنهن فرد، الاٽي، يا ڪنهن سرڪاري/خانگي اداري کي ٻڌايل ٻاهرين منصوبي "جي بي ٽاور" مان "بلا و ٽريڊ سينٽر VI" نالي جي تبديلي، مقام: پلاٽ نمبر 02، (پريميسز 4_2 ۽ 2/5)، RY-16، ريلوي ڪوارٽرز، ڊسٽرڪٽ سائوٿ ڪراچي جي شريڪ مالڪ/بلڊر محمد جاويد ولد محمد دائود (سي اين آءِ سي نمبر 42000-8300794-1) جي حوالي سان بطور جنرل پاور آف اٽارني هولڊر ۽ پارٽنر ميسرز بلاول ايسوسيئيٽس (BL-2661) تي ڪو اعتراض يا دعويٰ هجي ته اهي پنهنجا اعتراض، ثبوت سان گڏ ڊائريڪٽر، پبلڪ سيل ايڊورٽائيزمينٽ ۽ ڪمپلينٽ سيڪشن، ايس بي سي اي جي دفتر: ٽين ماڙ، انيڪسي بلڊنگ، سوڪ سينٽر، گلشن اقبال، ڪراچي ۾ هن نوٽيس جي اشاعت جي 15 ڏينهن جي اندر جمع ڪرائين. مقرر ڪيل وقت کانپوءِ ڪوبه اعتراض يا دعويٰ قابلِ قبول نه هوندي.

INF/KRY/3853/2026

سنڌ بلڊنگ ڪنٽرول اٿارٽي
پبلڪ سيل ايڊورٽائيزمينٽ ۽ ڪمپلينٽ سيڪشن
ٽين ماڙ، انيڪسي بلڊنگ، سوڪ سينٽر، گلشن اقبال، ڪراچي

زرعي يونيورسٽي ٽنڊوجام ۾ ڪرسي تي ويهڻ تان شاگردن ۾ جهيڙو، فائرنگ، 12 ڄڻا زخمي

ڪراپ پراڊڪشن ڊيپارٽمينٽ ڪلاس روم ۾ ڪرسي تي ويهڻ تان بي ايس شاگرد ٽرين ۾ جهيڙو سنگين صورت اختيار ڪري ويو

يونيورسٽي انڊر فائرنگ، گرليون، لٽيرن ۽ خنجر لڳڻ سبب پنهنجي ٽرين جا پارهن ڇڻا زخمي ٿي ويا

پوليس جي وڌيڪ آڻائي پڇاڇ جاري آهي، زخمين کي پوليس جي پٻاري هيٺ سول اسپتال حيدرآباد منتقل ڪيو ويو

ٽنڊوجام (نامه نگار) سنڌ زرعي يونيورسٽي ٽنڊوجام جي ڪراپ پراڊڪشن ڊيپارٽمينٽ جي ڪلاس روم ۾ ڪرسي تي ويهڻ تان بي ايس شاگرد ٽرين ۾ جهيڙو سنگين صورت اختيار ڪري ويو، جنهن ۾ 12 ڄڻا زخمي ٿيا، جن مان 2 جي حالت تشويشناڪ آهي. ٻڌائي ويو ته ٻنهي شاگردن جي وچ ۾ ڪرسي تي ويهڻ تان تڪرار ٿيو، جيڪو ڏينهن ڀر ۾ ئي وڌي ويو. ٻنهي شاگردن جي وچ ۾ ٿيل جهيڙي دوران هڪ شاگرد ٻئي کي گرفائي ڪري ڪري ويو، جنهن کان پوءِ ٻنهي شاگردن جي وچ ۾ ٿيل جهيڙي دوران ڪجهه شاگردن وٽ خنجر ۽ ٻيا تيز هٿيار هئڻ جي ڳالهه ٻڌائي وئي آهي. ٻڌايو ويو آهي ته